

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**CENTRUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE A
ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC**

Anexa nr. la OMEN nr.   din   2018

CURRICULUM

pentru

clasa a XII-a

CICLUL SUPERIOR AL LICEULUI - FILIERA TEHNOLOGICĂ

**Calificarea profesională
COAFOR STILIST**

**Domeniul de pregătire profesională:
ESTETICA ȘI IGIENA CORPULUI OMENESC**

2018

Acest curriculum a fost elaborat în cadrul proiectului “Curriculum Revizuit în Învățământul Profesional și Tehnic (CRIPT)”, ID 58832.

Proiectul a fost finanțat din FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară: 1 “Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”

Domeniul major de intervenție 1.1 “Accesul la educație și formare profesională inițială de calitate”

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

GRUPUL DE LUCRU:

Valentina Otulescu	profesor, grad didactic I, Colegiul UCECOM “Spiru Haret”, București
Roxana Antoaneta Georgescu	profesor, grad didactic I, Colegiul Economic „Ion Ghica” Târgoviște
Cătălina Ileana Poștovei	profesor, grad didactic I, Colegiul Economic Buzău
Mariana Vamă	L’Oreal Professionel România
Rodica Sandu	Salon Stil

COORDONARE CNDIPT:

MIHAELA ȘTEFĂNESCU - Inspector de specialitate / Expert curriculum

NOTĂ DE PREZENTARE

Acest curriculum se aplică pentru calificarea corespunzătoare profilului **SERVICII**, domeniul de pregătire profesională **ESTETICA ȘI IGIENA CORPULUI OMENESC**:

1. Coafor stilist.

Curriculumul a fost elaborat pe baza standardului de pregătire profesională (SPP) aferent calificării sus menționate.

Nivelul de calificare conform Cadrului Național al Calificărilor – 4.

Corelarea dintre unitățile de rezultate ale învățării și module:

Unitatea de rezultate ale învățării – tehnice generale	Denumire modul
URÎ 11 Aplicarea politicilor de marketing	MODUL I. Politici de marketing
URÎ 12 Aplicarea tehnicilor de negociere și contractare	MODUL II. Negociere și contractare
URÎ 13 Organizarea salonului de estetică	MODUL III. Organizarea salonului de estetică
Unitatea de rezultate ale învățării – tehnice specializate	Denumire modul
URÎ 18. Stilizarea coafurilor	MODUL IV. Stilizarea coafurilor
URÎ 19. Realizarea machiajului	MODUL V. Machiaj
URÎ 21. Punerea în valoare a lucrărilor	MODUL VI. Prezentarea lucrărilor
	MODUL VII. Curriculum în Dezvoltare Locală
URÎ 20. Armonizarea formă- culoare	MODUL VIII. Stagiul de pregătire practică- Armonizarea formă- culoare

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT
Clasa a XII-a
Ciclul superior al liceului – filiera tehnologică

Calificarea: COAFOR STILIST

Domeniul de pregătire profesională: ESTETICA ȘI IGIENA CORPULUI OMENESC

Cultură de specialitate și pregătire practică

Modul I. Politici de marketing

Total ore/an:	31
din care:	
Laborator tehnologic	-
Instruire practică	-

Modul II. Negociere și contractare

Total ore/an:	31
din care:	
Laborator tehnologic	-
Instruire practică	-

Modul III. Organizarea salonului de estetică

Total ore/an:	40
din care:	
Laborator tehnologic	-
Instruire practică	20

Modul IV. Stilizarea coafurilor

Total ore/an:	84
din care:	
Laborator tehnologic	-
Instruire practică	42

Modul V. Machiaj

Total ore/an:	63
din care:	
Laborator tehnologic	-
Instruire practică	63

Modul VI. Prezentarea lucrărilor

Total ore/an:	30
din care:	
Laborator tehnologic	-
Instruire practică	30

Modul VII .....Curriculum în dezvoltare locală*

Total ore/an:	62
din care:	
Laborator tehnologic	-
Instruire practică	-

Total ore/an = 11 ore/săpt. x 31 săptămâni = 341 ore/an

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

Stagii de pregătire practică

Modul VIII Armonizarea formă- culoare

Total ore/an:		150
din care:	Laborator tehnologic	30
	Instruire practică	120

Total ore /an = 5 săpt. x 5 zile x 6 ore /zi = 150 ore/an

TOTAL GENERAL: 491 ore/an

Notă:

Pregătirea practică poate fi organizată atât în unitatea de învățământ cât și la operatorul economic/instituția publică parteneră

* Denumirea și conținutul modulului/modulelor vor fi stabilite de către unitatea de învățământ în parteneriat cu operatorul economic/instituția publică parteneră, cu avizul inspectoratului școlar.

PARCURGEREA MODULELOR

MODULUL	PARCURGEREA MODULELOR	
Modulul I: Politici de marketing	Săptămânile 1- 31 Total ore/ an: 31 ore din care: Instruire teoretică: 1 oră x 31 săptămâni = 31 ore	
Modulul II: Negociere și contractare	Săptămânile 1- 31 Total ore/ an: 31 ore din care: Instruire teoretică: 1 oră x 31 săptămâni = 31 ore	
Modulul III: Organizarea salonului de estetică	Săptămânile 1- 10 Total ore/ an: 40 ore din care: Instruire practică: 2 ore x 10 săptămâni= 20 ore Instruire teoretică: 2 ore x 10 săptămâni= 20 ore	
Modulul IV: Stilizarea coafurilor		Săptămânile 11- 31 Total ore/ an: 84 ore din care: Instruire practică: 2 ore x 21 săptămâni= 42 ore Instruire teoretică: 2 ore x 21 săptămâni= 42 ore
Modulul V: Machiaj	Săptămânile 1- 21 Total ore/ an: 63 ore din care: Instruire practică: 3 ore x 21 săptămâni= 63 ore	
Modulul VI: Prezentarea lucrărilor		Săptămânile 22- 31 Total ore/ an: 30 ore din care: Instruire practică: 3 ore x 10 săptămâni= 30 ore

MODUL I. POLITICI DE MARKETING

- **Notă introductivă**

Modulul **Politici de marketing**, componentă a ofertei educaționale (curriculare) pentru calificări profesionale din domeniul *Estetica și igiena corpului omenesc*, face parte din cultura de specialitate și pregătirea practică săptămânală, aferentă clasei a XII - a, învățământ liceal – filiera tehnologică. Modulul are alocat un numărul de **31 ore/an**, conform planului de învățământ.

Modulul „**Politici de marketing**” este centrat pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în SPP-urile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 4, din domeniul de pregătire profesională *Estetica și igiena corpului omenesc*, sau în continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior.

- **Structură modul**

Corelarea dintre rezultatele învățării din SPP și conținuturile învățării

URÎ 11. Aplicarea politicilor de marketing			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
11.1.1.	11.2.1.	11.3.1.	Mixul de marketing Scurt istoric; Componentele mixului de marketing - cei patru P (produs, preț, distribuție, promovare); Factori de influență ai mixului de marketing.
11.1.2. 11.1.3. 11.1.4. 11.1.5. 11.1.6.	11.2.2. 11.2.3. 11.2.4. 11.2.5. 11.2.6.	11.3.2. 11.3.3.	Politica de produs Obiective și elemente componente ale politicii de produs; Produsul în optica de marketing – componente corporale, componente acorporale, comunicații cu privire la produs, imaginea produsului; Ciclul de viață al produsului- definiție, etape, factori de influență; Lansarea unui produs nou pe piață- etape ale lansării, pătrunderea produsului în consum, urmărirea produsului în consum; Gama de produse și servicii – definiție, dimensiuni, dinamică; Strategii de produs.
11.1.7. 11.1.8. 11.1.9.	11.2.7. 11.2.8. 11.2.9.	11.3.4.	Politica de distribuție Obiective ale politicii de distribuție; Procesul distribuției mărfurilor; Circuite de distribuție- dimensiuni, tipologie; Distribuție fizică (logistica mărfurilor) – elemente component; Intermediarii și rolul lor;

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

URÎ 11. Aplicarea politicilor de marketing			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
			Strategii de distribuție.
11.1.10. 11.1.11.	11.2.10.	11.3.5.	Politica de preț Obiective ale politicii de preț; Categorii de prețuri; Factori de influență ai prețurilor; Strategii de preț.
11.1.12. 11.1.13.	11.2.11. 11.2.12. 11.2.13. 11.2.14.	11.3.6. 11.3.7.	Politica promoțională Obiective ale politicii promoționale; Tehnici de promovare- publicitate, promovarea vânzărilor, relații publice, vânzări personale, târguri și expoziții; Utilizarea Internetului în promovarea produselor; Strategii promoționale.

- **Lista minimă de resurse materiale (echipamente, unelte și instrumente, machete, materii prime și materiale, documentații tehnice, economice, juridice etc.) necesare dobândirii rezultatelor învățării (existente în școală sau la operatorul economic)**
- ✓ Computer, conexiune Internet, scanner, aparat foto, cameră video, imprimantă, copiator, dosare, bibliorafturi;
- ✓ Mijloace care asigură buna desfășurare a procesului de evaluare: tabla, creta, marker, flipchart, coli, fișe de lucru, pixuri.

• Sugestii metodologice

Rezultatele învățării reprezintă ceea ce o persoană înțelege, cunoaște și este capabilă să facă la finalizarea unui proces de învățare. Rezultatele învățării se exprimă prin cunoștințe, abilități și competențe dobândite pe parcursul diferitelor experiențe de învățare formală, nonformală și informală.

Conținuturile modulului „*Politici de marketing*” trebuie să fie abordate într-o manieră integrată, corelată cu particularitățile și cu nivelul inițial de pregătire al elevilor.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modulului, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor de către colectivul instruit.

Se recomandă ca în cadrul laboratorului tehnologic să fie abordate în context profesional cu preponderență următoarele teme: elaborarea gamei sortimentale; lansarea unui produs nou pe piață; urmărirea unui produs în consum; stabilirea circuitelor de distribuție; strategii de distribuție; strategii de preț; utilizarea Internetului în promovarea produselor; elaborarea unei strategii promoționale.

Modulul „*Politici de marketing*” are o structură flexibilă, deci poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice. Pregătirea se recomandă a se desfășura în laboratoare sau/și în cabinete de specialitate, ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic, dotate conform recomandărilor menționate mai sus.

Pregătirea în laboratoarele tehnologice din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic are importanță deosebită în atingerea rezultatelor învățării.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități de învățare variate, prin care să fie luate în considerare stilurile individuale de învățare ale fiecărui elev, inclusiv adaptarea la elevii cu CES.

Acestea vizează următoarele aspecte:

- aplicarea metodelor centrate pe elev, pe activizarea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor, pe exersarea potențialului psihofizic al acestora, pe transformarea elevului în coparticipant la propria instruire și educație;
- îmbinarea și alternanța sistematică a activităților bazate pe efortul individual al elevului (documentarea după diverse surse de informare, observația proprie, exercițiul personal, instruirea programată, experimentul și lucrul individual, tehnica muncii cu fișe) cu activitățile ce solicită efortul colectiv (de echipă, de grup) de genul discuțiilor, asaltului de idei etc.;
- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a elevului cu obiectele cunoașterii, prin recurgere la modele concrete;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă, care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă

Competențele cheie integrate în modulul ”Politici de marketing” sunt din categoria:

- **Competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățate și cunoaștere;**
- **Competențe de sensibilizare și de expresie culturală;**
- **Competențe antreprenoriale;**

Profesorul trebuie să promoveze experiențe de învățare prin conținuturi și activități, cât mai variate care să susțină dezvoltarea potențialului fiecărui elev.

Exemple de metode inovative de predare-învățare, fixare-sistematizare, rezolvare de probleme, stimularea creativității, care pot fi utilizate în activitatea didactică:

<i>Metode de predare-învățare</i>	<i>Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare</i>	<i>Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității</i>
Metoda predării/învățării reciproce	Harta cognitivă sau harta conceptuală	Brainstorming
STAD (Student Teams Achievement Division)	Matricea conceptuală	Explozia stelară
Metoda Jigsaw (Mozaicul)	LANȚURILE cognitive	Metoda Pălăriilor gânditoare
Cascada	Diagrama cauzelor și a efectului	Caruselul
TGT– Metoda turnirurilor între echipe	Pânza de păianjăn (Spider map – Webs)	Studiul de caz
Metoda schimbării perechii (Share-PairCircles)	Tehnica florii de lotus	Phillips 6/6
		Metoda ABCD
Metoda piramidei / bulgărelui de zăpadă	Metoda R.A.I.	Tehnica 6/3/5
		Metoda Delphi

Turul galeriei

Desfășurare

Se comunică sarcina de lucru.

Se formează grupurile de lucru și se lucrează pe o foaie de format mare (afiș).

Produsul poate fi un desen, o schemă/ un circuit/ o organigramă etc.

Elevii prezintă în fața clasei produsul, explicând semnificațiile ideilor reprezentate și răspund întrebărilor puse de colegi.

Se expun afișele într-o miniexpoziție etc.

Lângă fiecare afiș se lipește o foaie goală.

Li se cere grupurilor să facă un tur, cu oprire în fața fiecărui afiș, și să noteze pe foaia albă anexată comentariile, sugestiile, întrebările lor.

Avantaje:

Elevii oferă și primesc feedback.

Elevii au șansa de a compara produsul muncii lor cu cel al altor echipe, în cadrul procesului de autoevaluare.

Dezavantaje:

Dificultatea de a cuprinde mesajul integral al produselor colegilor.

Dificultatea de a sintetiza ideile esențiale.

Exemplificare metoda creativă Turul galeriei

Rezultatul învățării:

Cunoștințe	Abilități	Atitudini
11.1.12. Descrierea metodelor și tehnicilor de promovare	11.2.11. Aplicarea tehnicilor de promovare. 11.2.12. Dezvoltarea creativității și aplicarea ei în diverse contexte profesionale.	11.3.7. Raportarea creativă și expresivă a propriilor puncte de vedere la opiniile altor persoane (clienții).

Activitate: Realizarea unui poster de promovare a firmei.

Obiective:

- Să identifice principalele caracteristici ale firmei.
- Să stabilească forma și conținutul optim pentru poster.
- Să argumenteze alegerea făcută.

Mod de organizare a activității:

- Activitate pe grupe

Resurse materiale:

- Foi de hârtie
- Foi de flipchart
- Markere
- Reviste, fotografii

Durată: 45 minute

Desfășurare:

Pregătire:

- Se organizează elevii în grupe de câte 4-5 persoane pe criteriul ales de profesor.

Realizare:

- Se comunică sarcina de lucru: realizați un poster care să promoveze firma.
- Profesorul prezintă modul de lucru.
- Se formează grupurile de lucru și se lucrează pe o foaie de format mare (afiș, poster).

- Elevii prezintă în fața clasei posterul, explicând semnificațiile ideilor reprezentate și răspund întrebărilor puse de colegi.
- Se expun afișele într-o miniexpoziție.
- Fiecare grupă vizitează expoziția și acordă note conform unei fișe de apreciere. Apoi fișele sunt lipite lângă afișul corespunzător.

Fișă de apreciere

Pe o scară de la 1 la 10 notați aprecierile voastre pe următoarele criterii:

Criterii de evaluare		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Aspect general										
2	Acuratețea informațiilor										
3	Accesibilitatea limbajului										
4	Originalitate										
5	Creativitate										
6	Contribuții personale										
7	Imagini sugestive										
8	Documentare										
9	Din oficiu	20									
	Punctaj final:										

Punctaj final – maxim 100 de puncte (se adună punctajele acordate anterior, dar și 20 puncte din oficiu) :

Evaluarea a fost realizată de echipa ..... formată din elevii:

- ✓ .....
- ✓ .....
- ✓ .....
- ✓ .....
- ✓ .....
- ✓ .....

Data .....

Evaluare și feed-back:

- Activitatea se va evalua pe baza unei fișe de evaluare (detaliată la capitolul *Sugestii privind evaluarea*)

• **Sugestii privind evaluarea**

Evaluarea reprezintă partea finală a demersului de proiectare didactică, prin care profesorul va măsura eficiența întregului proces instructiv-educativ. Evaluarea urmărește măsura în care elevii au achiziționat rezultatele învățării propuse în standardele de pregătire profesională.

Evaluarea poate fi:

- La începutul modulului* – evaluare inițială.
  - Instrumentele de evaluare pot fi orale și scrise.
  - Reflectă nivelul de pregătire al elevului.
- În timpul parcurgerii modulului, prin forme de verificare continuă a rezultatelor învățării.*

- Planificarea evaluării trebuie să aibă loc într-un mediu real, după un program stabilit, evitându-se aglomerarea evaluărilor în aceeași perioadă de timp.

c. Finală

- Realizată printr-o metodă cu caracter aplicativ și integrat la sfârșitul procesului de predare/ învățare și care informează asupra îndeplinirii criteriilor de realizare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare inițială**:

- Întrebări,
- Chestionare,
- Exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat,
- Brainstorming.

Sugerăm următoarele **instrumente de evaluare continuă**:

- Fișe de observație,
- Fișe test,
- Fișe de lucru,
- Fișe de autoevaluare,
- Fișe de monitorizare a progresului,
- Fișe pentru evaluarea/ autoevaluarea abilităților cheie,
- Teste de verificare a cunoștințelor cu: itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme;
- Fișa de autoevaluare a capacității colaborative,
- Lista de verificare a proiectului,
- Brainstorming,
- Planificarea proiectului,
- Fișă de observație,
- Jurnalul elevului,
- Teme de lucru,
- Presentare.

Propunem următoarele **instrumente de evaluare finală**:

- Chestionare - cu grile de evaluare/autoevaluare.
- Proiectul - prin care se evaluează metodele de lucru, utilizarea corespunzătoare a bibliografiei, materialelor și echipamentelor, acuratețea tehnică, modul de organizare a ideilor și materialelor într-un raport. Poate fi abordat individual sau de către un grup de elevi.
- Studiul de caz - care constă în descrierea unui produs, a unei imagini sau a unei înregistrări electronice care se referă la un anumit proces tehnologic.
- Portofoliul - care oferă informații despre rezultatele școlare ale elevilor, activitățile extrașcolare etc.
- Probele practice - oferă posibilitatea evaluării capacității de aplicare a cunoștințelor teoretice în rezolvarea unor probleme practice.

Rezultatele învățării/ competențele cheie dobândite se evaluează **integrat** în situațiile în care s-a realizat agregarea acestora în unitățile respective și **separat** în situațiile în care pot fi individualizate în contextul profesional.

Exemplificarea evaluării rezultatelor învățării:

Cunoștințe	Abilități	Atitudini
11.1.12. Descrierea	11.2.11. Aplicarea tehnicilor de	11.3.7. Raportarea creativă și

metodelor și tehnicilor de promovare	promovare. 11.2.12. Dezvoltarea creativității și aplicarea ei în diverse contexte profesionale.	<i>expresivă a propriilor puncte de vedere la opiniile altor persoane (clienții).</i>
--------------------------------------	--	---

Activitate: Realizarea unui poster de promovare a firmei.

Obiective:

- Să identifice principalele caracteristici ale firmei
- Să stabilească forma și conținutul optim pentru poster
- Să argumenteze alegerea făcută

• Criterii și indicatori de realizare și ponderea acestora

Nr. crt.	Criterii de realizare și ponderea acestora		Indicatorii de realizare și ponderea acestora		Punctaj
1.	Primirea și planificarea sarcinii de lucru	15%	Analizarea pertinentă a sarcinii de lucru.	30%	5
			Alegerea instrumentelor specifice realizării unui poster.	40%	5
			Planificarea activităților aferente realizării posterului.	30%	5
2.	Realizarea sarcinii de lucru	35%	Respectarea etapelor de realizare a posterului.	40%	14
			Rezolvarea sarcinii de lucru este în conformitate cu obiectivele stabilite.	40%	14
			Folosirea corespunzătoare a instrumentelor pentru realizarea posterului.	20%	7
3.	Prezentarea și promovarea sarcinii realizate	50%	Utilizarea corectă a termenilor și limbajului de specialitate.	20%	10
			Prezentarea soluției referitoare la promovarea firmei.	20%	10
			Argumentarea alegerii elementelor posterului.	40%	20
			Indicarea căilor de îmbunătățire.	20%	10
Total					100 p

Fișă de evaluare a activității

Criterii de apreciere a performanței

Indicatori de apreciere a performanței	Punctaj	
	Maxim	Acordat
1. Analizarea pertinentă a sarcinii de lucru.	5	
2. Alegerea instrumentelor specifice realizării unui poster.	5	
3. Planificarea activităților aferente realizării posterului.	5	
4. Respectarea etapelor de realizare a posterului.	14	
5. Rezolvarea sarcinii de lucru este în conformitate cu obiectivele stabilite.	14	
6. Folosirea corespunzătoare a instrumentelor pentru realizarea posterului.	7	
7. Utilizarea corectă a termenilor și limbajului de specialitate.	10	

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

8. Prezentarea soluției referitoare la promovarea firmei.	10	
9. Argumentarea alegerii elementelor posterului.	20	
10. Indicarea căilor de îmbunătățire.	10	
Total	100 p	

• Bibliografie

1. Balaure V., Adăscăliței V., Bălan C., Boboc Șt., Cătoi I., Olteanu V., Pop N. Al., Teodorescu N. (2002), Marketing, Editura Expert, București.
2. Capotă V., Popa F., Ghinescu C. (2006), Marketingul afacerii, Filiera Tehnologică, profil Servicii, Editura Akademos Art, București.
3. Ilie S., Tanislav C., Poștovei C., (2006), Marketingul afacerilor, manual pentru clasa a XI-a, Filiera Tehnologică, Editura Oscar Print , București.
4. Ilie S., Tanislav C., Poștovei C., (2007), Mediul concurențial al afacerilor, manual pentru clasa a XII-a, Filiera tehnologică, Editura Oscar Print , București.
5. Ph. Kotler- Managementul marketingului, Editura Teora, 2006.
6. Ph. Kotler și colectiv- Principiile marketingului, Editura Teora, 1998.
7. V. Manole, M Stoian- Marketing, Editura ASE, 2004.
8. <http://www.biblioteca-digitala.ase.ro>
9. <http://www.magazinulprogresiv.ro/>
10. <http://www.revistademarketing.ro/>
11. <http://www.editauranus.ro/marketing-online/rmko.html>
12. <http://www.revistabiz.ro/marketing.html>
13. www.tvet.ro – este pagina web a Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, unde puteți accesa standardele de pregătire profesională și auxiliare curriculare
14. <http://www.ccm.ac.uk/itech/cfet/materials/materials.asp>

MODUL II. NEGOCIERE ȘI CONTRACTARE

• Notă introductivă

Modulul “Negociere și contractare”, componentă a ofertei educaționale (curriculare) pentru toate calificări profesionale, domeniul *Estetica și igiena corpului omenesc*, face parte din cultura de specialitate și pregătirea practică săptămânală, aferentă clasei a – XII - a, învățământ liceal – filiera tehnologică.

Modulul are alocat un numărul de **31 ore/an**, conform planului de învățământ.

Modulul „Negociere și contractare” este centrat pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în SPP-urile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 4, din domeniul de pregătire profesională *Estetica și igiena corpului omenesc* sau în continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior.

• Structură modul

Corelarea dintre rezultatele învățării din SPP și conținuturile învățării

URÎ 12. Aplicarea tehnicilor de negociere și contractare			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
12.1.1.	12.2.1.	12.3.1. 12.3.1.	Aspecte definitorii ale negocierii <ul style="list-style-type: none"> • Etimologia termenului de negociere. • Definirea termenului de negociere. • Particularitățile negocierii în relație cu procesul de vânzare-cumpărare:<ul style="list-style-type: none"> ✓ Criterii de evaluare a cumpărătorului. ✓ Conținutul procesului de vânzare. ✓ Tehnici de vânzare utilizate în procesul de negociere. • Tipuri de negociere.
12.1.2.	12.2.2. 12.2.3.		
12.1.3. 12.1.4.	12.2.4	12.3.2.	Negociatorul <ul style="list-style-type: none"> • Profilul negociatorului:<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cunoștințe. ✓ Aptitudini. ✓ Abilități. ✓ Atitudini. • Codurile de conduită și maniere în relațiile de negociere – Negociatorul ideal. • Modalități de relaționare cu partenerii de afaceri.
12.1.5. 12.1.6. 12.1.7. 12.1.8.	12.2.5. 12.2.6. 12.2.7.	12.3.3. 12.3.4.	Negocierea propriu - zisă <ul style="list-style-type: none"> • Etapele procesului de negociere:<ul style="list-style-type: none"> ✓ Demararea procesului de negociere. ✓ Identificarea pozițiilor de negociere. ✓ Schimbul de valori. ✓ Finalizarea procesului de negociere. Tehnici și tactici de negociere <ul style="list-style-type: none"> • Tehnici și tactici de negociere bazate pe

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

			raționamente, structuri logice și abstracte. <ul style="list-style-type: none"> • Tranzacționarea în cadrul proceselor de vânzare-cumpărare. • Stiluri de negociere ca rezultat al influențelor culturale.
12.1.9. 12.1.10.	12.2.8. 12.2.9. 12.2.10.	12.3.5. 12.3.6.	Negocierea contractelor <ul style="list-style-type: none"> • Definiere. • Tipuri de contracte: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Contractul de vânzare cumpărare. ✓ Contractul de prestare servicii. ✓ Contractul de franciză. ✓ Contractul de leasing. ✓ Contractul de lohn. ✓ Contractul de închiriere. ✓ Contract de comodat. ✓ Contract de concesiune. ✓ Contractul individual de muncă. • Convenții sociale și culturale în relațiile contractuale. • Prevederi contractuale în termeni favorabili agentului economic - Măsuri asigurătorii.

- **Lista minimă de resurse materiale (echipamente, unelte și instrumente, machete, materii prime și materiale, documentații tehnice, economice, juridice etc.) necesare dobândirii rezultatelor învățării (existente în școală sau la operatorul economic)**

- ✓ Documente: legislație privind negocierea și contractarea, tipuri de contracte;
- ✓ Echipamente tehnice de învățare, predare și comunicare care facilitează activitatea cadrului didactic și receptivitatea fiecărui elev: calculator, videoproiector, imprimantă, copiator, Internet;
- ✓ Mijloace care asigură buna desfășurare a procesului de predare- învățare: tablă, cretă, marker, flipchart.

• Sugestii metodologice

Conținuturile programei modulului „Negociere și contractare” trebuie să fie abordate într-o manieră flexibilă, diferențiată, ținând cont de particularitățile colectivului cu care se lucrează și de nivelul inițial de pregătire al elevilor.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modulului, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor de către colectivul instruit.

Modulul „Negociere și contractare” are o structură flexibilă, deci poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice. Pregătirea se recomandă a se desfășura în laboratoare sau/și în cabinete de specialitate, ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic, dotate conform recomandărilor menționate mai sus. Pregătirea în cabinete/laboratoare tehnologice/ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic are importanță deosebită în atingerea rezultatelor învățării.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități de învățare variate, prin care să fie luate în considerare stilurile individuale de învățare ale fiecărui elev, inclusiv adaptarea la elevii cu CES.

Aceste activități de învățare vizează:

- aplicarea metodelor centrate pe elev, pe activizarea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor, pe exersarea potențialului psiho-fizic al acestora, pe transformarea elevului în coparticipant la propria instruire și educație;
- îmbinarea și alternanța sistematică a activităților bazate pe efortul individual al elevului (documentarea după diverse surse de informare, observația proprie, exercițiul personal, instruirea programată, experimentul și lucrul individual, tehnica muncii cu fișe) cu activitățile ce solicită efortul colectiv (de echipă, de grup) de genul discuțiilor, asaltului de idei etc.;
- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a elevului cu obiectele cunoașterii, prin recurgere la modele concrete;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă, care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă.

Competențele cheie integrate în modulul „Negociere și contractare” sunt din categoria:

- **Competențe de comunicare în limba română și în limba maternă**
- **Competențe de comunicare în limbi străine**
- **Competențe de bază de matematică, științe și tehnologie.**
- **Competențe sociale și civice.**

Profesorul trebuie să promoveze experiența de învățare prin conținuturi și activități cât mai variate, care să susțină dezvoltarea potențialului fiecărui elev.

Exemple de metode inovative de predare-învățare, fixare-sistematizare, rezolvare de probleme, stimularea creativității, care pot fi utilizate în activitatea didactică:

<i>Metode de predare-învățare</i>	<i>Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare</i>	<i>Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității</i>
Metoda predării/învățării reciproce	Harta cognitivă sau harta conceptuală	Brainstorming
STAD (Student Teams Achievement Division)	Matricea conceptuală	Explozia stelară
	Sinelg	
Metoda Jigsaw (Mozaicul)	Lanțurile cognitive	Metoda Pălăriilor gânditoare
Cascada	Diagrama cauzelor și a efectului	Caruselul
TGT– Metoda turnirurilor între echipe	Pânza de păianjen (Spider map – Webs)	Studiul de caz
Metoda schimbării perechii (Share-PairCircles)	Tehnica florii de lotus	Phillips 6/6
		Metoda ABCD
Metoda piramidei / bulgărelui de zăpadă	Metoda R.A.I.	Tehnica 6/3/5
		Metoda Delphi

Un exemplu de metodă didactică ce poate fi folosită în activitățile de învățare este metoda **Sinelg**. Metoda se bazează pe o modalitate de codificare a textului care permite celui care învață să citească, să înțeleagă în mod activ și pragmatic un conținut și înțelegerea sensului.

Exemplificare metodă creativă ”Sinelg”

Rezultate ale învățării:

Cunoștințe	Abilități	Atitudini
12.1.9. Descrierea tipurilor de contracte economice, folosite în relațiile interne și externe, bazate pe respectarea convențiilor sociale și culturale ale partenerului de afaceri.	12.2.8. Completarea contractelor economice ținând cont de uzanțele în vigoare.	12.3.5. Conștientizarea identității personale, acceptarea diversității și valorizarea pozitivă a diferențelor în procesul de negociere.

Activitate: Structura contractului de vânzare – cumpărare

Obiective:

- Să identifice elementele contractului de vânzare – cumpărare.
- Să analizeze contractul de vânzare – cumpărare.
- Să se documenteze în legătură cu elementele ce necesită clarificări.

Mod de lucru:

- Activitate individuală.

Resurse:

- Foi de hârtie.
- Foi de flipchart.

Timp de lucru: 50 minute

Desfășurare:

Pregătire:

Profesorul prezintă modul în care se lucrează în vederea îndeplinirii sarcinii de lucru.

Realizare:

În timpul lecturii elevii marchează pe contractul de vânzare – cumpărare dat spre studiu:

- cunoștințele confirmate de text (✓);
- cunoștințele infirmate/contrazise de text (–);
- cunoștințele noi, neîntâlnite până acum (+);
- cunoștințele incerte, confuze, care merită să fie cercetate (?).

După lectură, informațiile se trec într-un tabel:

(✓)	(–)	(+)	(?)
Elevul marchează cu acest semn pasajele/informațiile care confirmă ce știe deja.	Elevul marchează cu acest semn pasajele în care găsește informații care contrazic sau diferă de ceea ce știa sau credea că știu.	Elevul marchează cu acest semn pasajele în care găsește informațiile noi dar pe care le înțelege cu ușurință.	Elevul marchează cu acest semn pasajele în care găsește informații în legătură cu care au întrebări sau neclarități.

Evaluare și feed-back:

Informațiile obținute individual se discută în perechi/grupuri etc., apoi se comunică de către perechi/grupuri profesorului fiecare dintre informațiile din fiecare coloană.

Profesorul le centralizează într-un tabel similar la tablă/flipchart.

Pentru evaluare, cadrul didactic, utilizează o Fișă prin care stabilește nivelul de atingere a performanței.

Criteriul de observare	DA	NU
1. A respectat procedurile de lucru		
2. A realizat sarcina de lucru în totalitate		
3. A lucrat în mod independent		
4. A cerut explicații suplimentare sau ajutor profesorului		
5. Colaborarea cu membrii echipei de lucru, în scopul îndeplinirii sarcinilor de la locul de muncă		

Un exemplu de metodă creativă ce poate fi folosită în vederea formării unui rezultat al învățării este **Metoda scenariului**.

Metoda scenariului - Scenariul poate fi considerat un caz special de model care ia în considerare posibila evoluție viitoare a situației sub impactul unor factori sau variabile de natură ipotetică. Concluziile sunt degajate pe baza unei analize obiective și a unei interpretări subiective. Abordarea cel mai des folosită constă în utilizarea a două sau trei scenarii (pesimist, optimist, scenariu de bază) fără a alege unul dintre aceste scenarii ca fiind cel cu cea mai mare probabilitate.

Exemplificarea unei metode creative în vederea formării unui rezultat al învățării

Rezultate ale învățării

Cunoștințe:	Abilități:	Atitudini:
12.1.6. Descrierea tehnicilor și tacticilor de negociere bazate pe raționamente, structuri logice și abstracte.	12.2.6. Stabilirea rezultatelor negocierii în funcție de tehnicile și tacticile utilizate, pe baza raționamentelor logice și abstracte.	12.3.3. Colaborarea activă cu membrii echipei de negociere pentru definitivarea tranzacțiilor comerciale.

Activitate: Aplicarea tehnicilor de negociere bazate pe raționamente, structuri logice și abstracte.

Obiective:

- Să descrie tacticile de negociere utilizând raționamente logice.
- Să realizeze oferta de bază/ specială.
- Să stabilească bugetul alocat achiziționării de produse/servicii.
- Să negocieze la nivel de firmă pentru vânzarea/cumpărarea de mărfuri/servicii.

Mod de lucru:

Activitate pe grupe.

Resurse:

- Foi de hârtie.
- Foi de flipchart.

Timp de lucru: 50 minute

Desfășurare:

Pregătire:

Se stabilesc patru echipe de negociatori (5 membrii pentru fiecare echipă). Două dintre ele au ca scop activități de vânzare în firmă iar celelalte două activități de cumpărare. Fiecare vânzător își stabilește oferta proprie (oferta de bază și oferta specială) pe care dorește să o promoveze și să o negocieze cu una sau doua echipe de cumpărători; iar fiecare cumpărător are alocat un buget pentru achiziționarea produselor/serviciilor.

Realizare:**Sarcini de lucru:**

- **Echipa de vânzători:**
  - ✓ Stabilirea ofertei de bază și a ofertei speciale.
  - ✓ Crearea unui scenariu de tranzacționare cu echipa de cumpărători.
  - ✓ Previzionarea rezultatelor tranzacționării.
- **Echipa de cumpărători:**
  - ✓ Alocarea bugetului de cumpărare.
  - ✓ Crearea unui scenariu pentru tranzacționare.
  - ✓ Previzionarea rezultatelor tranzacționării.
- **Echipa de evaluatori:**
  - ✓ Analiza comportamentului de cumpărare/vânzare (individual/pe echipe)

Echipa de evaluatori va analiza activitatea pe baza criteriilor și indicatorilor de evaluare prezentați în fișa de mai jos:

Criterii de apreciere și indici	Da	Partial	Nu	Observatii
Definirea tehnicilor de negociere				
Stabilirea tehnicilor de negociere utilizate în firmă pentru prezentarea și discutarea ofertelor				
Preconizarea rezultatelor negocierii în funcție de tacticile utilizate				
Derularea tranzacțiilor comerciale				
Analiza rezultatelor				
Colaborarea cu membrii echipei de negociere				
Comunicarea cu membrii echipei				
Comportament profesional				

Evaluare și feed-back:

- au loc prezentări și discuții în plen folosind regulile stabilite de profesor;
- profesorul face aprecieri și recomandări subliniind aspectele importante legate de comportamentul profesional din timpul derulării negocierilor.

- **Sugestii privind evaluarea**

Evaluarea reprezintă partea finală a demersului de proiectare didactică, prin care profesorul va măsura eficiența întregului proces instructiv-educativ. Evaluarea urmărește măsura în care elevii au achiziționat rezultatele învățării propuse în standardele de pregătire profesională.

Evaluarea poate fi:

a. *La începutul modului* – evaluare inițială.

- Instrumentele de evaluare pot fi orale și scrise.
- Reflectă nivelul de pregătire al elevului.

b. *În timpul parcurgerii modului, prin forme de verificare continuă a rezultatelor învățării.*

- Planificarea evaluării trebuie să aibă loc într-un mediu real, după un program stabilit, evitându-se aglomerarea evaluărilor în aceeași perioadă de timp.

c. *Finală*

- Realizată printr - o metodă cu caracter aplicativ și integrat la sfârșitul procesului de predare/învățare și care informează asupra îndeplinirii criteriilor de realizare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare inițială:**

- Întrebări,

- Chestionare,
- Exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat,
- Brainstorming.

Sugerăm următoarele **instrumente de evaluare continuă**:

- Fișe de observație,
- Fișe test,
- Fișe de lucru,
- Fișe de autoevaluare,
- Fișe de monitorizare a progresului,
- Fișe pentru evaluarea/ autoevaluarea abilităților specifice,
- Teste de verificare a cunoștințelor cu: itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme,
- Fișa de autoevaluare a capacității colaborative,
- Lista de verificare a proiectului,
- Brainstorming, planificarea proiectului,
- Mozaicul,
- Fișă de observație,
- Jurnalul elevului,
- Teme de lucru,
- Presentare.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare finală**:

- Chestionare - cu grile de evaluare/autoevaluare,
- Proiectul - prin care se evaluează metodele de lucru, utilizarea corespunzătoare a bibliografiei, materialelor și echipamentelor, acuratețea tehnică, modul de organizare a ideilor și materialelor într-un raport. Poate fi abordat individual sau de către un grup de elevi,
- Studiul de caz - care constă în descrierea unui produs, a unei imagini sau a unei înregistrări electronice care se referă la un anumit proces tehnologic,
- Portofoliul - care oferă informații despre rezultatele școlare ale elevilor, activitățile extrașcolare etc.
- Probele practice - oferă posibilitatea evaluării capacității de aplicare a cunoștințelor teoretice în rezolvarea unor probleme practice. În cadrul lucrărilor de laborator, din ateliere, pe lotul școlar, prin probe practice pot fi evaluate:
  - priceperi, deprinderi manuale și tehnice;
  - respectarea etapelor unui proces tehnologic;
  - modul în care elevii manevrează anumite piese, aparate, unelte;
  - calitatea produselor finite.
 În evaluarea prin probe practice sunt analizați doi parametri:
  - procesul care duce la realizarea produsului (respectarea tehnicilor de lucru specifice fiecărei etape);
  - produsul obținut (calitățile acestuia).

Rezultatele învățării/ competențele cheie dobândite se evaluează **integrat** în situațiile în care s-a realizat agregarea acestora în unitățile respective și **separat** în situațiile în care pot fi individualizate în contextul profesional.

Exemplificarea evaluării rezultatelor învățării

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

Cunoștințe	Abilități	Atitudini
12.1.6. Descrierea tehnicilor și tacticilor de negociere bazate pe raționamente, structuri logice și abstracte	12.2.6. Stabilirea rezultatelor negocierii în funcție de tehnicile și tacticile utilizate, pe baza raționamentelor logice și abstracte.	12.3.3. Colaborarea activă cu membrii echipei de negociere pentru definitivarea tranzacțiilor comerciale.
12.1.7. Descrierea modului de tranzacționare în cadrul proceselor de vânzare-cumpărare.	12.2.7. Identificarea situațiilor de negociere desfășurate în cadrul proceselor de vânzare-cumpărare și rezolvarea conflictelor.	

Portofoliul permite investigarea produselor elevilor. Încadrat într-o evaluare sumativă, furnizează nu doar o informație punctuală, într-un anumit moment al achizițiilor elevului, ci chiar o informație privind evoluția și progresele înregistrate de acesta în timp, alături de informații importante despre preocupările sale.

Evaluarea portofoliului presupune întocmirea unei grile/scheme de notare – realizată pe secvențe determinate.

Se vor avea în vedere:

- ✓ sarcinile de lucru pentru temă;
- ✓ repere bibliografice;
- ✓ timpul de lucru;
- ✓ prezentarea și argumentarea.

Activitate: Aplicarea tehnicilor de negociere în cadrul firmei și definitivarea tranzacțiilor comerciale.

Obiective:

Să descrie tehnicile de negociere.

Să simuleze aplicarea tehnicilor de negociere în cadrul proceselor de vânzare – cumpărare.

Să definitiveze tranzacțiile comerciale în situații de negociere date.

Să adopte un comportament profesional în negociere și tranzacționare.

Mod de lucru:

Activitate individuală.

Resurse:

- Foi de hârtie.
- Foi de flipchart.

Perioada de desfășurare:

3 luni

Desfășurare:

Pregătire:

Profesorul prezintă modul în care se lucrează în vederea îndeplinirii sarcinii de lucru. Se explică sarcinile fiecărui elev. Se discută modalitatea de atingere a obiectivelor stabilite. Denumirea portofoliului este „Negocierea și tranzacționarea la nivel de firmă”

Portofoliul cuprinde:

- Cerere de ofertă.
- Oferta de bază/oferte speciale (târguri, expoziții, evenimente speciale, campanii promoționale etc.).
- Comenzi.

- Instrumente de plată – template.
- Instrumente de plată – completate.
- Scenarii de negociere în situații date.
- Situația tranzacțiilor (intrări/ieșiri).
- Comportamentul negociatorului – abilități și atitudini.
- Fișe de lucru.
- Fișe de evaluare etc.

Criterii și indicatori de realizare și ponderea acestora

Nr. crt.	Criterii de realizare și ponderea acestora		Indicatorii de realizare și ponderea acestora		Punctaj
1.	Primirea și planificarea sarcinii de lucru	30%	Stabilirea ofertei de bază și a ofertei speciale	50%	15
			Stabilirea tehnicilor de negociere utilizate în firmă pentru prezentarea și discutarea ofertelor.	30%	9
			Preconizarea rezultatelor negocierii în funcție de tacticile utilizate.	20%	6
2.	Realizarea sarcinii de lucru	40%	Derularea tranzacțiilor comerciale.	25%	10
			Colaborarea cu membrii echipei de negociere.	50%	20
			Comunicare cu membrii echipei.	15%	6
			Comportament profesional.	10%	4
3.	Prezentarea și promovarea sarcinii realizate	30%	Analiza rezultatelor.	30%	9
			Formularea de concluzii.	30%	9
			Stabilirea unor măsuri de îmbunătățire.	40%	12
Total punctaj					100

Evaluarea portofoliului se face prin calificative acordate conform criteriilor de apreciere și indicatorilor din următorul tabel:

Criterii de apreciere și indicatori	Da	Parțial	Nu	Observații
1. PREZENTARE - evoluția în timp; - parcurgerea tuturor sarcinilor de lucru; - estetica generală.				
2. REZUMATE - informațiile care confirmă ce știe deja; - informațiile noi, pe care le înțelege cu ușurință. - calitatea îndeplinirii sarcinilor; - concordanță cu temele date; - cantitatea lucrărilor.				
3. LUCRĂRI PRACTICE - adecvarea la scop; - eficiența modului de lucru; - rezultatul tranzacțiilor comerciale;				

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

- lucrul în grup sau individual; - repartizarea eficientă a sarcinilor.				
4. REFLECȚIILE elevului pe diferite părți ale portofoliului; - reflecții asupra propriei munci; - reflecții despre lucrul în echipă - dacă e cazul; - așteptările elevului de la activitatea desfășurată.				
5. CRONOLOGIE; - punerea în ordine cronologică a tranzacțiilor derulate				
6. AUTOEVALUAREA - autoevaluarea activităților desfășurate; - concordanța scop-rezultat; - progresul făcut; - nota pe care cred că o merită.				
7. ALTE MATERIALE - calitatea acestora; - adecvarea la aplicarea tehnicilor și tacticilor de negociere în cadrul firmei și definitivarea tranzacțiilor comerciale; - relevanța pentru tema dată.				

Niveluri de analiză a portofoliului:

- ✓ fiecare element în parte, utilizând metodele obișnuite de evaluare;
- ✓ nivelul de competență a elevului, prin raportarea la scopul propus;
- ✓ progresul realizat de elev pe parcursul întocmirii portofoliului.

În situația evaluării prin notare se va ține seama de stadiul realizării criteriilor și indicatorilor. Cadrul didactic va întocmi un barem de notare adaptat structurii portofoliului.

• Bibliografie

1. Lector universitar Dragoș Constantin Vasile	Tehnici de negociere în afaceri – ASE - București
2. Ilie Suzana, Georgescu Roxana	Negociere în afaceri – Ed. Oscar Print – București, 2007
3. Popescu Dan - coordonator – Dolle, Marie- Paul	Comunicare și negociere în afaceri – Editura Economică, București, 2001
4. Puiu Nistoreanu	ASE, 2005, Colecția Mercur
5. Ștefan Prutianu	Manual de comunicare și negociere în afaceri, Editura Polirom, 2000

MODUL III. ORGANIZAREA SALONULUI DE ESTETICĂ

• Notă introductivă

Modulul „Organizarea salonului de estetică” componentă a ofertei educaționale (curriculare) pentru calificări profesionale din domeniul de pregătire profesională *Estetica și igiena corpului omenesc*, face parte din cultura de specialitate și pregătirea practică săptămânală aferentă clasei a XII-a, învățământ liceal tehnologic.

Modulul are alocat un numărul de **40 ore/an**, conform planului de învățământ, din care :

- **20 ore/an** – instruire practică

Modulul se studiază pe parcursul a 10 săptămâni (S1- 10).

Modulul „Organizarea salonului de estetică” este centrat pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în SPP-urile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 4, din domeniul de pregătire profesională *Estetica și igiena corpului omenesc* sau în continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior.

• Structură modul

Corelarea dintre rezultatele învățării din SPP și conținuturile învățării

URÎ 13 ORAGANIZAREA SALONULUI DE ESTETICĂ			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
13.1.1. 13.1.2. 13.1.3. 13.1.4. 13.1.5.	13.2.1. 13.2.2. 13.2.3. 13.2.4. 13.2.5.	13.3.1. 13.3.2.	Salonul de estetică Compartimentarea salonului de estetică conform reglementărilor legale Tipuri de finasaje destinate salonului de estetică și spațiilor auxiliare Alegerea și încadrarea mobilierului și a aparaturii: - mobilierul salonului de estetică și a spațiilor auxiliare - aparatura salonului de estetică și a spațiilor auxiliare - norme ergonomice de amenajare a salonului de estetică - alte norme de amenajare a salonului de estetică și a spațiilor auxiliare. Alegerea culorilor și formelor: - armonia culorilor - efecte psihice ale culorilor - armonia formelor. Mijloace de destindere în salonul de estetică și în sala de așteptare. Soluții de amenajare a salonului de estetică și a spațiilor auxiliare
13.1.6. 13.1.7.	13.2.6. 13.2.7.	13.3.3. 13.3.4.	Atmosfera în salonul de estetică Fondul muzical în salonul de estetică:

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

13.1.8. 13.1.9. 13.1.10. 13.1.11.	13.2.8. 13.2.9. 13.2.10. 13.2.11.	13.3.5.	<ul style="list-style-type: none"> - genuri muzicale; - efectele psihice ale diferitelor piese muzicale. <p>Decorațiuni în salonul de estetică:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tipuri de decorațiuni; - fenomenul kitch în decorarea salonului de estetică. <p>Uleiurile aromatice în salonul de estetică:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uleiuri aromatice, - efecte ale uleiurilor aromatice. <p>Publicații de specialitate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tipuri de publicații folosite pentru clienți în salonul de estetică - amplasarea publicațiilor în salonul de estetică și în sala de așteptare. <p>Reguli de comportament și de comunicare între membrii echipei</p> <p>Reguli de comportament și de comunicare cu clienții</p> <p>Analizarea impactului produs de ambianța creată în salon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instrumente de chestionare a clienților, a angajaților - modalități de aplicare a instrumentelor de chestionare - interpretarea rezultatelor unui sondaj de opinie. <p>Monitorizarea ambianței în salonul de estetică</p>
13.1.12. 13.1.13. 13.1.14. 13.1.15.	13.2.12. 13.2.13. 13.2.14. 13.2.15.	13.3.6.	<p>Norme de igienă, sănătate și securitate în muncă și PSI</p> <p>Legislația privind igiena și securitatea muncii și PSI în salonul de estetică</p> <p>Intervenția în caz de accidente</p> <p>Instructajul membrilor echipei de lucru cu privire la igiena și securitatea muncii și PSI conform reglementărilor legale</p> <p>Monitorizarea modului de aplicare a normelor de igienă și securitatea muncii și PSI în salonul de estetică</p> <p>Verificarea calității și valabilității tuturor materialelor, produselor și a echipamentelor utilizate în salon, care influențează igiena și securitatea muncii.</p> <p>Norme de protecție a mediului</p> <p>Reglementări legale cu privire la protecția mediului în salonul de estetică</p> <p>Surse de poluare în salonul de coafură: tipuri, efecte</p> <p>Măsuri de prevenire a poluării mediului</p> <p>Monitorizarea modului de aplicare a normelor de protecție a mediului în salonul de estetică</p> <p>Instructajul membrilor echipei de lucru cu privire la regulile de protecție a mediului</p> <p>Îndepărtarea surselor de poluare și a efectelor acestora</p>
13.1.16. 13.1.17. 13.1.18. 13.1.19. 13.1.20. 13.1.21. 13.1.22.	13.2.16. 13.2.17. 13.2.18. 13.2.19. 13.2.20. 13.2.21. 13.2.22. 13.2.23.	13.3.7. 13.3.8. 13.3.9.	<p>Statutul coaforului stilist</p> <p>Programarea clienților</p> <p>Identificarea cerinței în cadrul conversațiilor telefonice, a conversațiilor față în față: formule de prezentare și de încheiere a conversației, reguli de conversație telefonică, modalități de identificare a cerinței clientului, obținerea confirmării clientului referitor la înțelegerea cerinței sale</p> <p>Stabilirea programării: timpi de realizare a lucrărilor de</p>

	4.2.24.	<p>frizerie, coafură, manichiură, pedichiură; verificarea posibilităților de programare; metode de negociere a programării; stabilirea programării de comun acord cu clientul</p> <p>Înscrierea programării: modalități de înscriere a programării, date necesare pentru înscrierea programării, consemnarea programării prin înregistrare lizibilă, utilizarea calculatorului pentru înregistrarea programărilor.</p> <p>Comunicarea cu clienții</p> <p>Formule de prezentare: modalități de prezentare personală și a salonului, la telefon sau în contactul direct, sintetizarea informației, limbajul trupului.</p> <p>Limbajul în relația cu clienții: accesibil, include și termeni de specialitate; noțiuni de vocabular.</p> <p>Mesaje clare, sugestive: formularea mesajelor.</p> <p>Folosirea de schițe și a calculatorului: realizarea de schițe; soft-uri de realizare a schițelor, de vizualizare a armonizării fizionomie- coafură.</p> <p>Adaptarea la cerințele clientului: ascultarea activă; tehnici de dialog, de negociere.</p> <p>Rezolvarea reclamațiilor clienților</p> <p>Cauzele reclamațiilor clienților</p> <p>Reguli de ascultare a nemulțumirilor clienților</p> <p>Modalități de soluționare a reclamațiilor</p> <p>Identificarea surselor de conflict : modul de diagnosticare a clientului, stabilirea formei finale a lucrării, executarea operațiilor, forma finală a coafurii.</p> <p>Identificarea modalităților de rezolvare a conflictului : reexaminarea pentru diagnosticarea clientului, discuții cu clientul pentru stabilirea de comun acord a formei finale a coafurii, monitorizarea realizării lucrării, intervenția pentru ajustarea aspectului final al coafurii.</p> <p>Medierea conflictelor : ascultarea clientului și a lucrătorului pentru a găsi cea mai bună modalitate de rezolvare a conflictului.</p> <p>Organizare a activității în salonul de coafură</p> <p>Crearea unei infrastructuri a comunicării : ascultarea activă și dialog constructiv între angajați pentru găsirea celor mai bune soluții de realizare a lucrărilor de coafură.</p> <p>Stabilirea unor relații de cooperare: încurajarea schimbului de idei pentru găsirea celei mai bune modalități de a răspunde cerințelor clienților.</p> <p>Susținerea muncii în echipă : colaborarea între membrii echipei pentru obținerea coafurii dorite- transmiterea informațiilor despre operațiile executate, a observațiilor realizate pe parcursul lucrării; strategii de construire a unei echipe; lucrul în echipă.</p> <p>Modalități de îmbunătățire a relațiilor interpersonale: încurajarea schimbului de idei, colaborarea pentru realizarea unei coafuri.</p>
--	---------	--

			<p>Favorizarea specializării : identificarea înclinațiilor lucrătorilor, susținerea specializării lucrătorilor, modalități de perfecționare.</p> <p>Recompensarea: criterii de apreciere a performanțelor, reglementări legale, modalități de recompensare, crearea unui sistem deschis de apreciere.</p> <p>Definirea rolurilor funcționale și a intereselor factorilor interesați: determinarea lucrărilor pe care le execută cel mai bine fiecare dintre lucrători .</p> <p>Anticiparea și satisfacerea așteptărilor lucrătorilor: stabilirea și planificarea operațiilor pentru fiecare lucrător ce va participa la realizarea unei coafuri.</p>
13.1.23. 13.1.24. 13.1.25.	13.2.25. 13.2.26.	13.3.10.	<p>Surse de informare cu privire la noile produse și tehnici de lucru și a tendințelor în modă</p> <p>Informarea membrilor echipei de lucru cu privire la noutățile din domeniu</p> <p>Asimilarea noilor tendințe și a noilor tehnici: surse de informații despre tendințele modei, tehnici noi de lucru, modalități de adaptare a coafurilor la caracteristicile clienților, modalități de prezentare verbală și scrisă pe teme profesionale, aplicarea în practică a noutăților.</p>

- **Resurse materiale minime, necesare parcurgerii modulului**

- ✓ produse necesare posturilor de frizerie, coafură, manichiură, pedichiură, machiaj
- ✓ uleiuri aromatice
- ✓ cataloage și publicații de specialitate.

- **Echipamente, mijloace de învățământ (minim cele din SPP)**

- ✓ mobilier, aparate, instrumente, lenjerie și alte dotări necesare posturilor de frizerie, coafură, manichiură, pedichiură, machiaj
- ✓ instalație audio-video
- ✓ CD-uri cu piese muzicale
- ✓ echipamente tehnice de învățare, predare și comunicare care facilitează activitatea cadrului didactic și receptivitatea fiecărui elev: calculator, videoproiector, imprimanta
- ✓ tablă, cretă, marker, flipchart.

- **Sugestii metodologice**

Rezultatele învățării reprezintă ceea ce o persoană înțelege, cunoaște și este capabilă să facă la finalizarea unui proces de învățare. Rezultatele învățării se exprimă prin cunoștințe, abilități și competențe dobândite pe parcursul diferitelor experiențe de învățare formală, nonformală și informală.

Conținuturile modulului „**Organizarea salonului de estetică**” trebuie să fie abordate într-o manieră integrată, corelată cu particularitățile și cu nivelul inițial de pregătire al elevilor.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modulului, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor de către colectivul instruit.

Modulul **„Organizarea salonului de estetică”** are o structură flexibilă, deci poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice. Pregătirea se recomandă a se desfășura în laboratoare sau/și în cabinete de specialitate, ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic, dotate conform recomandărilor menționate mai sus.

Pregătirea în cabinete/ laboratoare tehnologice/ ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic are importanță deosebită în atingerea rezultatelor învățării.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități de învățare variate, prin care să fie luate în considerare stilurile individuale de învățare ale fiecărui elev, inclusiv adaptarea la elevii cu CES.

Aceste activități de învățare vizează:

- aplicarea metodelor centrate pe elev, activizarea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor, exersarea potențialului psiho-fizic al acestora, transformarea elevului în coparticipant la propria instruire și educație;
- îmbinarea și alternarea sistematică a activităților bazate pe efortul individual al elevului (documentarea după diverse surse de informare, observația proprie, exercițiul personal, instruirea programată, experimentul și lucrul individual, tehnica muncii cu fișe) cu activitățile ce solicită efortul colectiv (de echipă, de grup) de genul discuțiilor, asaltului de idei, metoda Phillips 6 – 6, metoda 6/3/5, metoda expertului, metoda cubului, metoda mozaicului, discuția Panel, metoda cvintetului, jocul de rol, explozia stelară, metoda ciorchinelui etc;
- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a elevului cu obiectele cunoașterii, prin recurgere la modele concrete cum ar fi modelul experimental, activitățile de documentare, modelarea, observația/ investigația dirijată etc.;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă (ex. studiul individual, investigația științifică, studiul de caz, metoda referatului, metoda proiectului etc.), care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă (utilizarea surselor de informare: ex. biblioteci, internet, bibliotecă virtuală).

Asigurarea unei bune corelări a rezultatelor învățării cu nevoia de competențe de pe piața muncii este asigurată de corelarea standardelor de pregătire profesională cu competențele cerute de piața muncii, competențe descrise prin standarde ocupaționale sau identificate cu ajutorul angajatorilor, în cazul în care nu există standarde ocupaționale. Asigurarea unor oportunități egale duce la o mai bună centrare pe elev în demersul formativ.

Se recomandă asigurarea unei mai bune integrări a competențelor cheie și abordarea transversală a acestora în curriculumul de specialitate astfel încât competențele cheie să dispună de un cadru mai adecvat și adaptat de formare.

Practicarea unei calificări presupune includerea obligatorie a unor seturi de rezultate ale învățării/ competențe transferabile pentru a sprijini integrarea pe piața forței de muncă, precum și includerea socială. Aceste rezultate ale învățării/ competențe, numite *competențe-cheie*, asigură pregătirea absolvenților pentru orice loc de muncă, pe baza unor capacități de ordin tehnic, social și personal, care sunt apreciate și cerute de către angajatori, la nivel internațional.

Rezultatele învățării/ competențele cheie sunt dezvoltate în cadrul unor componente ale unităților de rezultate ale învățării tehnice, în măsura în care ele sprijină formarea acestora.

Competențele cheie integrate în modulul **„Organizarea salonului de estetică”** sunt din următoarele domenii de competență cheie:

- **Asumarea inițiativei și antreprenoriat.**

Pentru dobândirea rezultatelor învățării este mai eficient ca profesorul să utilizeze activități diverse îmbinând metodele tradiționale cu cele moderne. Metodele inovative sunt clasificate astfel:

<i>Metode de predare-învățare</i>	<i>Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare</i>	<i>Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității</i>
Metoda predării/învățării reciproce	Harta cognitivă sau harta conceptuală	Brainstorming
STAD (Student Teams Achievement Division)	Matricea conceptuală	Explozia stelară
Metoda Jigsaw (Mozaicul)	Lanțurile cognitive	Metoda Pălăriilor gânditoare
Cascada	Diagrama cauzelor și a efectului	Caruselul
TGT– Metoda turnirurilor între echipe	Pânza de păianjăn (Spider map – Webs)	Studiul de caz
Metoda schimbării perechii (Share-Pair Circles)	Tehnica florii de lotus	Phillips 6/6
Metoda piramidei	Metoda R.A.I.	Tehnica 6/3/5
		Metoda Delphi

Un exemplu de metodă didactică ce poate fi folosită în activitățile de învățare este **impulsul fotografic**

Impulsul fotografic este o metodă nouă care dezvoltă capacitatea de analiză și stimulează creativitatea.

Rezultate ale învățării

Cunoștințe:	Abilități:	Atitudini:
13.1.2. Prezentarea criteriilor de alegere a culorilor și formelor finisajelor. 13.1.3. Prezentarea criteriilor de alegere și încadrare a mobilierului și a aparaturii. 13.1.4. Prezentarea modului de asortare a lenjeriei și a echipamentului de protecție	13.2.2. Armonizarea culorilor și formelor în salonul de estetică și îngrijire a corpului omenesc 13.2.3. Alegerea culorilor și formelor finisajelor astfel încât să creeze o atmosferă tonică, relaxantă 13.2.4. Alegerea și încadrarea mobilierului și a aparaturii, asortarea lenjeriei și a echipamentului de protecție la culorile din salon	13.3.1. <i>Colaborarea cu un designer pentru realizarea cadrului ambiental</i>

Activitate: Amenajarea salonului de coafură

Obiective:

- Să analizeze amenajarea diferitelor saloane de coafură pe baza criteriilor studiate.
- Să analizeze amenajarea diferitelor saloane de coafură realizată de arhitecți.
- Să elaboreze un plan de amenajare a salonului de coafură.

Mod de lucru:

Activitate pe grupe.

Resurse:

- Foi de hârtie.
- Foi de flipchart.

- Markere.
- Aparat foto.
- Fotografii ale unor saloane de coafură.
- Calculator.
- Videoproiector.

Timp de lucru: 50 minute

Desfășurare:

Pregătire:

Elevii sunt împărțiți în grupe și au la dispoziție două săptămâni pentru următoarea temă:

- realizarea de fotografii ale interiorului unor saloane de coafură (cel puțin 3). Fotografiile trebuie să ofere detalii asupra culorilor și formelor finisajelor, asupra formelor, culorii și modului de încadrare a mobilierului și a aparaturii și asupra lenjeriei și echipamentului de protecție folosite în salon;
- selectarea a cel puțin două planuri de amenajare a unui salon de coafură propuse de arhitecți/designeri.

Fotografiile saloanelor și planurile de amenajare selectate vor fi aduse pe un stick de memorie sau CD.

Realizare:

Clasa se organizează pe grupe, așa cum a fost stabilit în urmă cu două săptămâni. Fiecare grupă va avea la dispoziție un computer.

Sarcinile de lucru ale grupelor sunt următoarele:

1. Analizarea fotografiilor cu imagini din saloanele de coafură. Va fi analizată amenajarea acestora pe baza următoarelor criterii:
  - alegerea culorilor și formelor finisajelor.
  - alegerea și încadrarea mobilierului și a aparaturii.
  - sortarea lenjeriei și a echipamentului de protecție
 Se vor stabili punctele tari și ariile de îmbunătățire pentru fiecare salon.
2. Analizarea planurilor de amenajare a celor două saloane de coafură propuse de arhitecți/designeri pe baza aceluiași criterii. Vor fi notate, pentru fiecare plan, câte două aspecte pe care le-au considerat foarte bune.
3. Realizarea materialului de prezentare a concluziilor echipei. Acesta poate fi un poster realizat pe o foaie de flipchart sau o prezentare PowerPoint.
4. Raportare.

Evaluare și feed-back:

Profesorul concluzionează, apreciază și face recomandări.

Pentru valorificarea concluziilor, profesorul poate da ca temă grupelor de lucru realizarea unui proiect cu tema „Salonul meu de coafură”. Descrierea salonului trebuie să cuprindă:

- compartimentarea salonului de estetică,
- tipul, culorile și formele finisajelor,
- mobilierul și aparatura: piese de mobilier, aparate, formele și culorile acestora, amplasarea în salonul de coafură,
- lenjeria și echipamentul de protecție.

Elevii vor avea la dispoziție două săptămâni pentru realizarea proiectului.

• **Sugestii privind evaluarea**

Evaluarea reprezintă partea finală a demersului de proiectare didactică prin care profesorul va măsura eficiența întregului proces instructiv-educativ. Evaluarea determină măsura în care elevii au atins rezultatele învățării stabilite în standardele de pregătire profesională.

Evaluarea poate fi:

a. Inițială:

- Se aplică la începutul modulului.
- Instrumentele de evaluare pot fi orale și scrise.
- Reflectă nivelul de pregătire al elevului.

b. Continuă a rezultatelor învățării:

- Instrumentele de evaluare pot fi diverse, în funcție de specificul temei, de modalitatea de evaluare – probe orale, scrise, practice – de stilurile de învățare ale elevilor.
- Planificarea evaluării trebuie să se deruleze după un program stabilit, evitându-se aglomerarea mai multor evaluări în aceeași perioadă de timp.
- Va fi realizată de către profesor pe baza unor probe care se referă explicit la cunoștințele, abilitățile și atitudinile specificate în standardul de pregătire profesională.

c. Finală a rezultatelor învățării:

- Realizată printr-o probă cu caracter integrator la sfârșitul procesului de predare/ învățare și care informează asupra îndeplinirii criteriilor de realizare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare inițială:**

- Întrebări,
- Chestionare,
- Exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat,
- Brainstorming.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare continuă:**

- Fișe de observație,
- Fișe test,
- Fișe de lucru,
- Fișe de autoevaluare,
- Fișe de monitorizare a progresului,
- Fișe pentru evaluarea/ autoevaluarea abilităților cheie,
- Teste de verificare a cunoștințelor cu: itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme;
- Fișă de autoevaluare a capacității colaborative,
- Lista de verificare a proiectului,
- Brainstorming,
- Planificarea proiectului,
- Fișă de observație,
- Jurnalul elevului,
- Teme de lucru,
- Prezentare.

Propunem următoarele **instrumente de evaluare finală:**

- Proiectul,
- Studiul de caz,
- Portofoliul,
- Testele sumative.

Se recomandă ca în parcurgerea modulului să se utilizeze atât evaluarea de tip formativ, cât și de tip sumativ pentru verificarea atingerii rezultatelor învățării. Elevii vor fi evaluați în ceea ce privește atingerea rezultatelor învățării specificate în cadrul modulului.

Rezultatele învățării/competențele cheie dobândite (corespunzătoare competențelor cheie din Cadrul european) se evaluează în mod agregat, în situațiile în care s-a realizat agregarea acestora în unitățile respective și în mod separat, în situațiile în care competențele cheie sunt posibil de asociat cu alte discipline proiectate în curriculum decât cele din cultura de specialitate (comunicare în limba străină, informatică etc.).

Avantajele acestei abordări sunt: introducerea flexibilității la nivelul ofertei curriculare din î.p.t. (care se va putea exploata pe deplin în viitor, o dată cu introducerea posibilității de certificare separată a unităților de rezultate ale învățării/ competențe, nu numai prin certificarea întregii calificări); adaptarea ofertei de formare la realitățile de astăzi privind resursele umane și materiale reale ale școlilor î.p.t. din România.

O astfel de abordare dorește să reducă, din perspectiva competențelor cheie, punctele vulnerabile ale relației curriculum - evaluare - certificare, și anume: lipsa documentării modului în care competențele cheie se reflectă cu adevărat în rezultatele așteptate din partea celui care învață; dificultatea de a estima gradul de complexitate, nivelul de performanță la care se manifestă competențele cheie.

Eliminarea acestor puncte vulnerabile va fi posibilă în viitor, prin punerea mai clară în evidență a rezultatelor învățării care vizează competențele cheie și implementarea standardelor de evaluare pentru fiecare calificare, însoțită de formarea și monitorizarea cadrelor didactice pentru utilizarea acestora sistematic și eficient în procesul de proiectare didactică, furnizare a formării și evaluare; profesionalizarea cadrelor didactice ca evaluatori de competențe profesionale este de natură să asigure flexibilizarea ofertei curriculare prin asigurarea posibilității de ofertare, de către fiecare furnizor de formare profesională acreditat, a tuturor competențelor cheie în ambele modalități – agregat și separat – în funcție de oferta curriculară (capacitatea de a face față rigorilor implementării unui sistem de calitate).

Exemplificarea evaluării rezultatelor învățării:

Pentru evaluarea sumativă a rezultatelor învățării de mai jos, se poate folosi proiectul propus în activitatea de învățare *Impulsul fotografic*, prezentată în secțiunea Sugestii metodologice.

Rezultatele învățării

Cunoștințe:	Abilități:	Atitudini:
13.1.2. Prezentarea criteriilor de alegere a culorilor și formelor finisajelor. 13.1.3. Prezentarea criteriilor de alegere și încadrare a mobilierului și a aparaturii. 13.1.4. Prezentarea modului de sortare a lenjeriei și a echipamentului de protecție	13.2.2. Armonizarea culorilor și formelor în salonul de estetică și îngrijire a corpului omenesc 13.2.3. Alegerea culorilor și formelor finisajelor astfel încât să creeze o atmosferă tonică, relaxantă 13.2.4. Alegerea și încadrarea mobilierului și a aparaturii, sortarea lenjeriei și a echipamentului de protecție la culorile din salon	13.3.1. <i>Colaborarea cu un designer pentru realizarea cadrului ambiental</i>

Proiectul poate fi realizat individual sau în grupe de lucru.

Tema proiectului va fi comună: „Salonul meu de coafură”. Elevii vor avea la dispoziție două săptămâni pentru realizarea proiectului.

Profesorul va pune elevilor la dispoziție o listă cu cerințele pe care aceștia trebuie să le îndeplinească pe parcursul realizării proiectului:

1. Proiectul va prezenta o viziune personală a amenajării salonului de coafură.
2. Pentru realizarea proiectului, se vor folosi concluziile activității de învățare Impulsul fotografic îmbogățite prin studierea unor surse de documentare diverse, prin folosirea informațiilor culese în vizitele realizate în saloane de înfrumusețare și în timpul practicii la agenții economici.
3. Descrierea salonului de coafură trebuie să cuprindă:
  - compartimentarea salonului de estetică
  - tipul, culorile și formele finisajelor
  - mobilierul și aparatura: piese de mobilier, aparate, formele și culorile acestora, amplasarea în salonul de coafură
  - lenjeria și echipamentul de protecție
4. Proiectul va cuprinde planul de amenajare a salonului de estetică.
5. Opțiunile pentru amenajarea salonului vor fi ilustrate cu imagini ale finisajelor, pieselor de mobilier, aparatelor, lenjeriei și echipamentului de protecție.
6. La sfârșitul perioadei de realizare a proiectului, acesta va fi susținut cu ajutorul unei prezentări PowerPoint.

Fișa de evaluare a proiectului și a prezentării acestuia va fi realizată pe baza criteriilor și indicatorilor de realizare din Standardul de pregătire profesională al calificării.

Pentru evaluarea proiectului, se va folosi o fișa de evaluare:

Criterii de evaluare	Aprecieri		Observații
	Punctaj maxim	Punctaj obținut	
Folosirea creativă a surselor de documentare			
Realizarea planului de amenajare a salonului de estetică			
Prezentarea tipului, culorilor și formelor finisajelor			
Prezentarea completă a mobilierului și a aparaturii			
Prezentarea lenjeriei și a echipamentului de protecție			
Respectarea criteriilor de alegere a culorilor și formelor finisajelor			
Respectarea criteriilor de alegere și încadrare a mobilierului și a aparaturii			
Ilustrarea în imagini a finisajelor, pieselor de mobilier, aparatelor, lenjeriei și echipamentului de protecție			
Originalitatea modului de amenajare a salonului			
Prezentarea proiectului			

În fișa de evaluare, pot exista și alte criterii de apreciere referitoare la:

- aspectul proiectului
- lucrul în echipă etc.

Profesorul va include aceste criterii de apreciere în fișa de evaluare, în funcție de obiectivele evaluării.

• Bibliografie

1. A ști cum! – Wella
2. Coafura de la A la Z, Nineta Dumbravă, Editura Scrisul Românesc
3. Ghid privind aplicarea normelor de igienă în unitățile de funcționare a serviciilor de igienă personală și estetică din cooperarea meșteșugărească, 2007
4. Ordinul nr. 1136 privind aprobarea Normelor de igienă pentru cabinetele de înfrumusețare corporală, 2007
5. Manualul Frizerului și Coaforului-E.D.P., București, 1971
6. Lupu, Costică (2009) – *Strategii didactice interactive*, București: Ed. Didactică și Pedagogică R.A;
7. Oprea, Crenguța Lăcrimioara (2009) – *Strategii didactice interactive*, București: Ed. Didactică și Pedagogică R.A;

MODUL IV. STILIZAREA COAFURILOR

• Notă introductivă

Modulul „**Stilizarea coafurilor**” componentă a ofertei educaționale (curriculare) pentru calificări profesionale din domeniul de pregătire profesională *Estetica și igiena corpului omenesc*, face parte din cultura de specialitate și pregătirea practică săptămânală aferentă clasei a XII-a, învățământ liceal tehnologic.

Modulul are alocat un număr de **84 ore/an**, conform planului de învățământ, din care :

- **42 ore/an** – instruire practică

Modulul se studiază pe parcursul a 21 săptămâni (S11- 31).

Modulul „**Stilizarea coafurilor**” este centrat pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în SPP-urile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 4, din domeniul de pregătire profesională *Estetica și igiena corpului omenesc* sau în continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior.

• Structură modul

Corelarea dintre rezultatele învățării din SPP și conținuturile învățării

URÎ 18 STILIZAREA COAFURILOR			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
18.1.1. 18.1.2. 18.1.3. 18.1.4.	18.2.1. 18.2.2. 18.2.3. 18.2.4. 18.2.5.	18.3.1.	Ritmurile compoziționale decorative în coafură Simetria, asimetria, antisimetria, repetiția, alternanța, gradația, suprapunerea, echilibrul- definiție, aplicarea lor în conceperea și realizarea coafurilor, tunsorilor și colorării părului. Centre de interes Centre de interes: definiție ; tipuri ; modalități de realizare prin culoare, formă, elemente decorative; aplicații în coafură.
18.1.5. 18.1.6. 18.1.7. 18.1.8 18.1.9. 18.1.10.	18.2.6. 18.2.7. 18.2.8. 18.2.9. 18.2.10.	18.3.2. 18.3.3.	Stilizarea în coafură Reguli de stilizare- aplicații în coafură. Moduri de stilizare: prin culoare, în formă și culoare; aplicații în realizarea de coafuri. Stilizarea elementelor din natură: aplicarea lor în realizarea coafurilor și a machiajului. Surprinderea esențialului unei teme: elemente ale naturii: componentele florei, faunei, anotimpurile, apa, focul, fulgii de nea etc.; imaginea viitorului; abundența; transformarea formei/ ideii în simbol. Mesajul artistic al unei piese de teatru, poezii, teme muzicale, al unui balet, opere etc.: analiză, sintetizarea

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

			<p>mesajului artistic.</p> <p>Stilizarea temei: metode și reguli de stilizare.</p> <p>Exprimarea unei teme printr-o multitudine de forme: surprinderea aspectelor diferite ale unei teme și redarea lor printr-o succesiune de lucrări care împreună creează imaginea de ansamblu a temei; crearea unor imagini diferite ale aceluiași simbol și transpunerea lor în coafură și machiaj; rolul culorilor, formelor în redarea simbolurilor prin coafură și machiaj, aplicarea metodelor și regulilor de stilizare.</p> <p>Coordonarea echipei de lucru pentru realizarea unei serii de coafuri stilizate pentru un spectacol/ o prezentare etc</p>
18.1.11. 18.1.12. 18.1.13. 18.1.14. 18.1.15. 18.1.16. 18.1.17. 18.1.18. 18.1.19. 18.1.20. 18.1.21. 18.1.22. 18.1.23.	18.2.11. 18.2.12. 18.2.13. 18.2.14.	18.3.4.	<p>Istoria coafurii</p> <p>Etape istorice</p> <p>Curente în artă</p> <p>Curente în modă</p> <ul style="list-style-type: none"> - influența evoluției societății și a artei asupra modei - etape istorice – caracteristici sociale, curente în artă și modă prezente în principalele centre istorice. - elemente definitorii pentru principalele curente ale modei : stil, culori, accesorii, forme. - evoluția stilurilor în coafură de- a lungul istoriei <p>Școli de coafură</p> <p>Momente cruciale și personalități în coafură</p> <p>Moda actuală în coafură</p> <p>Crearea de noi tunsori și coafuri pe baza elementelor clasice</p> <p>Stilizarea pe baza elementelor clasice</p> <p>Crearea de noi tunsori și coafuri pornind de la elementele caracteristice frizurilor populațiilor din diferite zone geografice</p>

● **Resurse materiale minime, necesare parcurgerii modulului**

- ✓ materiale și produse pentru realizarea tunsorilor, coafurilor și a colorării părului
- ✓ substanțe dezinfectante
- ✓ cataloage de specialitate
- ✓ albume de artă.

● **Echipamente, mijloace de învățământ (minim cele din SPP)**

- ✓ post de lucru pentru coafură
- ✓ accesorii pentru realizarea coafurilor
- ✓ instrumente și aparate pentru realizarea tunsorilor, coafurilor și a colorării părului
- ✓ sterilizator
- ✓ echipamente tehnice de învățare, predare și comunicare care facilitează activitatea cadrului didactic și receptivitatea fiecărui elev: calculator, videoproiector, imprimanta
- ✓ tablă, cretă, marker, flipchart.

• Sugestii metodologice

Rezultatele învățării reprezintă ceea ce o persoană înțelege, cunoaște și este capabilă să facă la finalizarea unui proces de învățare. Rezultatele învățării se exprimă prin cunoștințe, abilități și competențe dobândite pe parcursul diferitelor experiențe de învățare formală, nonformală și informală.

Conținuturile modulului „**Stilizarea coafurilor**” trebuie să fie abordate într-o manieră integrată, corelată cu particularitățile și cu nivelul inițial de pregătire al elevilor.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modulului, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor de către colectivul instruit.

Modulul „**Stilizarea coafurilor**” are o structură flexibilă, deci poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice. Pregătirea se recomandă a se desfășura în laboratoare sau/și în cabinete de specialitate, ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic, dotate conform recomandărilor menționate mai sus.

Pregătirea în cabinete/ laboratoare tehnologice/ ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic are importanță deosebită în atingerea rezultatelor învățării.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități de învățare variate, prin care să fie luate în considerare stilurile individuale de învățare ale fiecărui elev, inclusiv adaptarea la elevii cu CES.

Aceste activități de învățare vizează:

- aplicarea metodelor centrate pe elev, activizarea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor, exersarea potențialului psiho-fizic al acestora, transformarea elevului în coparticipant la propria instruire și educație;
- îmbinarea și alternarea sistematică a activităților bazate pe efortul individual al elevului (documentarea după diverse surse de informare, observația proprie, exercițiul personal, instruirea programată, experimentul și lucrul individual, tehnica muncii cu fișe) cu activitățile ce solicită efortul colectiv (de echipă, de grup) de genul discuțiilor, asaltului de idei, metoda Phillips 6 – 6, metoda 6/3/5, metoda expertului, metoda cubului, metoda mozaicului, discuția Panel, metoda cvintetului, jocul de rol, explozia stelară, metoda ciorchinelui, etc;
- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a elevului cu obiectele cunoașterii, prin recurgere la modele concrete cum ar fi modelul experimental, activitățile de documentare, modelarea, observația/ investigația dirijată etc.;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă (ex. studiul individual, investigația științifică, studiul de caz, metoda referatului, metoda proiectului etc.), care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă (utilizarea surselor de informare: ex. biblioteci, internet, bibliotecă virtuală).

Asigurarea unei bune corelări a rezultatelor învățării cu nevoia de competențe de pe piața muncii este asigurată de corelarea standardelor de pregătire profesională cu competențele cerute de piața muncii, competențe descrise prin standarde ocupaționale sau identificate cu ajutorul angajatorilor, în cazul în care nu există standarde ocupaționale. Asigurarea unor oportunități egale duce la o mai bună centrare pe elev în demersul formativ.

Se recomandă asigurarea unei mai bune integrări a competențelor cheie și abordarea transversală a acestora în curriculumul de specialitate astfel încât competențele cheie să dispună de un cadru mai adecvat și adaptat de formare.

Practicarea unei calificări presupune includerea obligatorie a unor seturi de rezultate ale învățării/ competențe transferabile pentru a sprijini integrarea pe piața forței de muncă, precum și includerea socială. Aceste rezultate ale învățării/ competențe, numite *competențe-cheie*, asigură pregătirea absolvenților pentru orice loc de muncă, pe baza unor capacități de ordin tehnic, social și personal, care sunt apreciate și cerute de către angajatori, la nivel internațional.

Rezultatele învățării/ competențele cheie sunt dezvoltate în cadrul unor componente ale unităților de rezultate ale învățării tehnice, în măsura în care ele sprijină formarea acestora.

Competențele cheie integrate în modulul „**Stilizarea coafurilor**” sunt din următoarele domenii de competență cheie:

- **Sensibilizarea la cultură și la exprimare culturală**
- **Asumarea inițiativei și antreprenariat**
- **A învăța să înveți.**

Pentru dobândirea rezultatelor învățării este mai eficient ca profesorul să utilizeze activități diverse îmbinând metodele tradiționale cu cele moderne. Metodele inovative sunt clasificate astfel:

<i>Metode de predare-învățare</i>	<i>Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare</i>	<i>Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității</i>
Metoda predării/învățării reciproce	Harta cognitivă sau harta conceptuală	Brainstorming
STAD (Student Teams Achievement Division)	Matricea conceptuală	Explozia stelară
Metoda Jigsaw (Mozaicul)	Lanțurile cognitive	Metoda Pălăriilor gânditoare
Cascada	Diagrama cauzelor și a efectului	Caruselul
TGT– Metoda turnirurilor între echipe	Pânza de păianjăn (Spider map – Webs)	Studiul de caz
Metoda schimbării perechii (Share-Pair Circles)	Tehnica florii de lotus	Phillips 6/6
Metoda piramidei	Metoda R.A.I.	Tehnica 6/3/5 Metoda Delphi

Un exemplu de metodă didactică ce poate fi folosită în activitățile de învățare este **tehnica interacțiunii observate sau tehnica acvariului.**

Obiective:

Să surprindă aspectele diferite ale unei teme

Să redea aspectele diferite ale unei teme printr-o succesiune de lucrări de coafură care împreună creează imaginea de ansamblu a temei

Să folosească metodele de stilizare pentru redarea unei teme prin coafură

Tehnica acvariului presupune extinderea rolului observatorului în grupurile de interacțiune didactică.

Desfășurarea activității:

Scaunele sunt așezate în 2 cercuri concentrice.

Elevii intră în clasă și își aleg, după preferințe, un loc

Profesorul comunică elevilor din cercul interior problema ce trebuie discutată: *Exprimarea unei teme- ex. Abundența- printr-o multitudine de forme.*

Profesorul va comunica elevilor regulile ce trebuie respectate pe parcursul discuțiilor:

- ideile prezentate sunt susținute cu argumente
- dacă sunt de acord cu antevorbitorul, aduc argumente suplimentare
- dacă nu sunt de acord cu antevorbitorul, prezintă argumente care să-i susțină poziția.

Profesorul va distribui elevilor din cercul exterior fișele de observație și le va cere să le completeze pe parcursul discuțiilor elevilor din cercul interior.

Urmează dezbateră problema de către grupul din interior. În timpul discuției, elevii din cercul exterior ascultă cele discutate, fac observații pe fișele puse la dispoziție de profesor asupra modului de relaționare, a climatului, a modului în care a încurajat fiecare contribuția celorlalți, a modului și gradului de contribuție la dezvoltarea cazului, tipurilor de strategii adoptate, soluțiilor propuse etc. Mai poate participa ca observator și un cadru didactic, altul decât animatorul activității. Dezbateră durează 8–10 minute.

Se inversează rolurile, grupul exterior preluând dezbateră și locul celui interior și invers, pentru alte 8–10 minute.

Din toată dezbateră trebuie să rezulte, pentru ambele grupuri, achiziții și în plan informațional, și în repertoriul atitudinal.

Pe parcursul activității, rolurile cadrului didactic pot fi de profesor observator, profesor participant, profesor consultant, profesor „avocatul diavolului”, profesor facilitator, profesor ghid sau profesor reporter.

• Sugestii privind evaluarea

Evaluarea reprezintă partea finală a demersului de proiectare didactică prin care profesorul va măsura eficiența întregului proces instructiv-educativ. Evaluarea determină măsura în care elevii au atins rezultatele învățării stabilite în standardele de pregătire profesională.

Evaluarea poate fi:

a. Inițială:

- Se aplică la începutul modulului.
- Instrumentele de evaluare pot fi orale și scrise.
- Reflectă nivelul de pregătire al elevului.

b. Continuă a rezultatelor învățării:

- Instrumentele de evaluare pot fi diverse, în funcție de specificul temei, de modalitatea de evaluare – probe orale, scrise, practice – de stilurile de învățare ale elevilor.
- Planificarea evaluării trebuie să se deruleze după un program stabilit, evitându-se aglomerarea mai multor evaluări în aceeași perioadă de timp.
- Va fi realizată de către profesor pe baza unor probe care se referă explicit la cunoștințele, abilitățile și atitudinile specificate în standardul de pregătire profesională.

c. Finală a rezultatelor învățării:

- Realizată printr-o probă cu caracter integrator la sfârșitul procesului de predare/ învățare și care informează asupra îndeplinirii criteriilor de realizare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare inițială:**

- Întrebări,
- Chestionare,
- Exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat,
- Brainstorming.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare continuă:**

- Fișe de observație,

- Fișe test,
- Fișe de lucru,
- Fișe de autoevaluare,
- Fișe de monitorizare a progresului,
- Fișe pentru evaluarea/ autoevaluarea abilităților cheie,
- Teste de verificare a cunoștințelor cu: itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme;
- Fișa de autoevaluare a capacității colaborative,
- Lista de verificare a proiectului,
- Brainstorming,
- Planificarea proiectului,
- Fișă de observație,
- Jurnalul elevului,
- Teme de lucru,
- Prezentare.

Propunem următoarele **instrumente de evaluare finală**:

- Proiectul,
- Studiul de caz,
- Portofoliul,
- Testele sumative.

Se recomandă ca în parcurgerea modului să se utilizeze atât evaluarea de tip formativ, cât și de tip sumativ pentru verificarea atingerii rezultatelor învățării. Elevii vor fi evaluați în ceea ce privește atingerea rezultatelor învățării specificate în cadrul modului.

Rezultatele învățării/competențele cheie dobândite (corespunzătoare competențelor cheie din Cadrul european) se evaluează în mod agregat, în situațiile în care s-a realizat agregarea acestora în unitățile respective și în mod separat, în situațiile în care competențele cheie sunt posibil de asociat cu alte discipline proiectate în curriculum decât cele din cultura de specialitate (comunicare în limba străină, informatică etc.).

Avantajele acestei abordări sunt: introducerea flexibilității la nivelul ofertei curriculare din î.p.t. (care se va putea exploata pe deplin în viitor, o dată cu introducerea posibilității de certificare separată a unităților de rezultate ale învățării/ competențe, nu numai prin certificarea întregii calificări); adaptarea ofertei de formare la realitățile de astăzi privind resursele umane și materiale reale ale școlilor î.p.t. din România.

O astfel de abordare dorește să reducă, din perspectiva competențelor cheie, punctele vulnerabile ale relației curriculum - evaluare - certificare, și anume: lipsa documentării modului în care competențele cheie se reflectă cu adevărat în rezultatele așteptate din partea celui care învață; dificultatea de a estima gradul de complexitate, nivelul de performanță la care se manifestă competențele cheie.

Eliminarea acestor puncte vulnerabile va fi posibilă în viitor, prin punerea mai clară în evidență a rezultatelor învățării care vizează competențele cheie și implementarea standardelor de evaluare pentru fiecare calificare, însoțită de formarea și monitorizarea cadrelor didactice pentru utilizarea acestora sistematic și eficient în procesul de proiectare didactică, furnizare a formării și evaluare; profesionalizarea cadrelor didactice ca evaluatori de competențe profesionale este de natură să asigure flexibilizarea ofertei curriculare prin asigurarea posibilității de ofertare, de către fiecare furnizor de formare profesională acreditat, a tuturor competențelor cheie în ambele modalități –

agregat și separat – în funcție de oferta curriculară (capacitatea de a face față rigorilor implementării unui sistem de calitate).

Exemplificarea evaluării rezultatelor învățării:

Portofoliul

Evaluarea rezultatelor învățării se axează pe activități care se desfășoară în timp, iar evaluarea tinde să implice un proces continuu. În acest context, portofoliul, alături de alte metode complementare de evaluare, are caracteristici care îl recomandă a fi inclus în abordarea strategică a evaluării competențelor profesionale.

Portofoliul reprezintă o metodă de evaluare longitudinală a performanțelor elevilor, pe o anumită perioadă de timp.

Portofoliul este o colecție formată din produse ale activității de învățare a elevului. Produsele incluse sunt selectate de elevul însuși și sunt însoțite de reflecțiile sale personale asupra lor, astfel încât să contureze cât mai bine performanța sa prezentă în domeniul care face obiectul de studiu al portofoliului.

Elementul esențial al acestei metode este implicarea activă a elevului în crearea, colectarea și selectarea produselor care satisfac scopul portofoliului. Acest fapt conferă portofoliului o importantă valoare instructivă, pe lângă valența sa evaluativă; elevii învață despre ei înșiși în procesul întocmirii portofoliului și a reflecției asupra produselor proprii învățării, iar profesorii pot afla o serie de aspecte relevante pentru evoluția elevilor care, altfel, ar fi fost trecute cu vederea.

Există mai multe modalități de evaluare a portofoliului.

Putem evalua:

- fiecare element în parte, utilizând metodele obișnuite de evaluare
- nivelul de competență al elevului, prin raportarea produselor sale la scopul propus
- progresul realizat pe parcursul colectării produselor

Pentru ca un portofoliu să fie **eficient**, sunt esențiale:

- precizarea corectă și asimilarea de către elev a scopului pe care îl are alcătuirea portofoliului
- reflecțiile personale care însoțesc produsele incluse în portofoliu și care pot organiza întreaga informație conținută în portofoliu.

Evaluarea portofoliului începe de obicei prin explicarea de către profesor, la începutul studierii modulului, a obiectivelor învățării în perioada pentru care se va primi nota. Profesorul și elevii cad de acord asupra produselor pe care trebuie să le conțină portofoliul și care să dovedească îndeplinirea obiectivelor învățării (mulți profesori le reamintesc aproape zilnic elevilor să pună în portofoliu eșantioane care să le amintească mai târziu de munca depusă).

Portofoliul pentru modulul *Stilizarea coafurilor* poate cuprinde:

- lista conținutului acestuia, (sumarul, care include titlul fiecărei lucrări/fișe etc. și numărul paginii la care se găsește)- este o piesă obligatorie;
- argumentația care explică ce lucrări sunt incluse în portofoliu, de ce este importantă fiecare și cum se articulează între ele într-o viziune de ansamblu a elevului/grupului cu privire la subiectul respectiv- este o piesă obligatorie;
- lucrările pe care le realizează elevul individual sau în grup;
- rezumate- ex: Ritmuri compoziționale decorative, Reguli și moduri de stilizare, Grecia antică/ Roma antică/ Renașterea- caracteristici sociale, curente în artă și modă;
- eseuri- ex: mesajul artistic al unei piese de teatru, poezii, teme muzicale, al unui balet, opere etc;
- articole, referate, comunicări;
- fișe individuale de studiu- ex- Coafarea și colorarea părului în prezentarea casei de modă Chanel, colecția primăvară- vară 2016; Coafarea și colorarea părului în spectacolul de operă

Flautul fermecat; conducerea echipei de lucru- după filme documentare în care mari stilști își prezintă modul de lucru; coafuri tradiționale din Rusia etc

- proiecte- ex: Ritmurile compoziționale decorative în tunderea, coafarea și colorarea părului, Coafuri stilizate cu tema Focul/ Gheața/ Apa, Frumusețea gotică etc;
- teste și lucrări semestriale;
- chestionare de atitudini;
- înregistrări, fotografii care reflectă activitatea desfășurată de elev individual sau împreună cu colegii săi- ex: fotografii ale coafurilor cu centre de interes, ale coafurilor stilizate, ale coafurilor inspirate din diverse perioade istorice, ale coafurilor inspirate din cele tradiționale, specifice diferitelor zone geografice/ popoare pe care le-au realizat în atelierul școlii sau în timpul liber;
- observații pe baza unor ghiduri de observații;
- reflecțiile proprii ale elevului asupra a ceea ce lucrează;
- autoevaluări scrise de elev sau de membrii grupului;
- interviuri de evaluare;
- alte materiale, hărți cognitive, contribuții la activitate care reflectă participarea elevului/ grupului la derularea și soluționarea temei date;
- viitoare obiective pornind de la realizările curente ale elevului/grupului, pe baza intereselor și a progreselor înregistrate;
- comentarii suplimentare și evaluări ale profesorului, ale altor grupuri de învățare și/sau ale altor părți interesate, de exemplu părinții.

Atunci când elevul își prezintă portofoliul, profesorul realizează de obicei un **interviu** cu acesta, trecând în revistă lucrările anexate, analizând atitudinea lui față de munca depusă, laudându-l pentru lucrurile bune, și ajutându-l să se concentreze asupra aspectelor care trebuie îmbunătățite.

Evaluarea portofoliului se face prin calificative acordate conform criteriilor de apreciere și indicatori stabiliți într-un tabel de genul următor:

CRITERII DE APRECIERE ȘI INDICATORI	DA	PARȚIAL	NU	OBS.
PREZENTARE				
- evoluția evidențiată față de prima prezentare a portofoliului; - dacă este complet; - estetica generală;				
REZUMATE				
- cu ceea ce a învățat elevul și cu succesele înregistrate; - calitatea referatelor; - concordanța cu temele date; - cantitatea lucrărilor;				
LUCRĂRI PRACTICE				
- adecvarea la scop; - eficiența modului de lucru; - rezultatul lucrărilor practice; - dacă s-a lucrat în grup sau individual; - repartizarea eficientă a sarcinilor;				
REFLECȚIILE				
- elevului pe diferite părți ale portofoliului; - reflecții asupra propriei munci; - reflecții despre lucrul în echipă (dacă e cazul); - așteptările elevului de la activitatea desfășurată;				

CRONOLOGIE;				
- punerea în ordine cronologică a materialelor;				
AUTOEVALUAREA				
- autoevaluarea activităților desfășurate;				
- concordanța scop-rezultat;				
- progresul făcut;				
- nota pe care cred că o merită;				
ALTE MATERIALE				
- calitatea acestora;				
- adecvarea la teme propusă;				
- relevanța pentru creșterea aprecierilor				

• Bibliografie

1. A ști cum! – Wella
2. Coafura de la A la Z, Nineta Dumbravă, Editura Scrisul Românesc
3. Manualul Frizerului și Coaforului-E.D.P., București, 1971
4. Istoria aranjării părului, Cecilia Caragea, Editura Teora, 1999
5. Lupu, Costică (2009) – *Strategii didactice interactive*, București: Ed. Didactică și Pedagogică R.A;
6. Oprea, Crenguța Lăcrimioara (2009) – *Strategii didactice interactive*, București: Ed. Didactică și Pedagogică R.A;

MODUL V: MACHIAJ

• Notă introductivă

Modulul „**Machiaj**” componentă a ofertei educaționale (curriculare) pentru calificări profesionale din domeniul de pregătire profesională *Estetica și igiena corpului omenesc*, face parte din cultura de specialitate și pregătirea practică săptămânală aferentă clasei a XII-a, învățământ liceal tehnologic.

Modulul are alocat un număr de **63 ore/an**, conform planului de învățământ, din care:

- **63 ore/an** – instruire practică

Modulul se studiază pe parcursul a 21 săptămâni (S1- 21).

Modulul „**Machiaj**” este centrat pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în SPP-urile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 4, din domeniul de pregătire profesională *Estetica și igiena corpului omenesc* sau în continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior.

• Structură modul

Corelarea dintre rezultatele învățării din SPP și conținuturile învățării

URÎ 19 Machiaj			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
19.1.1. 19.1.2. 19.1.3. 19.1.4. 19.1.5. 19.1.6.	19.2.1. 19.2.2. 19.2.3. 19.2.4. 19.2.5. 19.2.6.	19.3.1. 19.3.2. 19.3.3. 19.3.4.	Consilierea clientei Examinarea feței: - metode de examinare a tenului, - tipuri de ten, - tipuri de față după formă, - imperfecțiuni și asimetrii ale feței. Fișa de machiaj Armonizarea culorilor în machiaj. Adaptarea machiajului la caracteristicile clientei Tipuri de machiaj potrivite diferitelor situații- machiaj de zi, machiaj de seară.
19.1.7. 19.1.8. 19.1.9. 19.1.10. 19.1.11. 19.1.12. 19.1.13. 19.1.14.	19.2.7. 19.2.8. 19.2.9. 19.2.10. 19.2.11. 19.2.12.	19.3.5. 19.3.6. 19.3.7. 19.3.8.	Realizarea machiajului Norme de securitate și sănătate în muncă specifice Norme de igienă specifice Machiaj de zi: - resurse - pregătirea locului de muncă - pregătirea clientei - pregătirea tenului pentru aplicarea produselor de machiaj - tehnica de lucru - asigurarea calității lucrării. Machiaj de seară: - resurse - pregătirea locului de muncă

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

			<ul style="list-style-type: none"> - pregătirea clienței - pregătirea tenului pentru aplicarea produselor de machiaj - tehnica de lucru - asigurarea calității lucrării.
19.1.15. 19.1.16.	19.2.13. 19.2.14. 19.2.15.	19.3.9. 19.3.10. 19.3.11.	Stilizarea prin machiaj Conceperea unitară a redării unei teme prin coafură și machiaj: <ul style="list-style-type: none"> - moduri de stilizare a temei - planul de redare cu ajutorul machiajului și coafurii - posibilități de stilizare a temei în concordanță cu fizionomia clienței.

- **Resurse materiale minime, necesare parcurgerii modulului**

- ✓ materiale și produse pentru demachiere
- ✓ materiale și produse pentru machiaj
- ✓ substanțe dezinfectante
- ✓ cataloage de specialitate.

- **Echipamente, mijloace de învățământ (minim cele din SPP)**

- ✓ post de lucru pentru machiaj
- ✓ resurse pentru machiaj
- ✓ sterilizator
- ✓ echipamente tehnice de învățare, predare și comunicare care facilitează activitatea cadrului didactic și receptivitatea fiecărui elev: calculator, videoproiector, imprimanta
- ✓ tablă, cretă, marker, flipchart.

- **Sugestii metodologice**

Rezultatele învățării reprezintă ceea ce o persoană înțelege, cunoaște și este capabilă să facă la finalizarea unui proces de învățare. Rezultatele învățării se exprimă prin cunoștințe, abilități și competențe dobândite pe parcursul diferitelor experiențe de învățare formală, nonformală și informală.

Conținuturile modulului „**Machiaj**” trebuie să fie abordate într-o manieră integrată, corelată cu particularitățile și cu nivelul inițial de pregătire al elevilor.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modulului, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor de către colectivul instruit.

Modulul „**Machiaj**” are o structură flexibilă, deci poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice. Pregătirea se recomandă a se desfășura în laboratoare sau/și în cabinete de specialitate, ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic, dotate conform recomandărilor menționate mai sus.

Pregătirea în cabinete/ laboratoare tehnologice/ ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic are importanță deosebită în atingerea rezultatelor învățării.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități de învățare variate, prin care să fie luate în considerare stilurile individuale de învățare ale fiecărui elev, inclusiv adaptarea la elevii cu CES.

Aceste activități de învățare vizează:

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

- aplicarea metodelor centrate pe elev, activizarea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor, exersarea potențialului psiho-fizic al acestora, transformarea elevului în coparticipant la propria instruire și educație;
- îmbinarea și alternarea sistematică a activităților bazate pe efortul individual al elevului (documentarea după diverse surse de informare, observația proprie, exercițiul personal, instruirea programată, experimentul și lucrul individual, tehnica muncii cu fișe) cu activitățile ce solicită efortul colectiv (de echipă, de grup) de genul discuțiilor, asaltului de idei, metoda Phillips 6 – 6, metoda 6/3/5, metoda expertului, metoda cubului, metoda mozaicului, discuția Panel, metoda cvintetului, jocul de rol, explozia stelară, metoda ciorchinelui etc;
- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a elevului cu obiectele cunoașterii, prin recurgere la modele concrete cum ar fi modelul experimental, activitățile de documentare, modelarea, observația/ investigația dirijată etc.;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă (ex. studiul individual, investigația științifică, studiul de caz, metoda referatului, metoda proiectului etc.), care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă (utilizarea surselor de informare: ex. biblioteci, internet, bibliotecă virtuală).

Asigurarea unei bune corelări a rezultatelor învățării cu nevoia de competențe de pe piața muncii este asigurată de corelarea standardelor de pregătire profesională cu competențele cerute de piața muncii, competențe descrise prin standarde ocupaționale sau identificate cu ajutorul angajatorilor, în cazul în care nu există standarde ocupaționale. Asigurarea unor oportunități egale duce la o mai bună centrare pe elev în demersul formativ.

Se recomandă asigurarea unei mai bune integrări a competențelor cheie și abordarea transversală a acestora în curriculumul de specialitate astfel încât competențele cheie să dispună de un cadru mai adecvat și adaptat de formare.

Practicarea unei calificări presupune includerea obligatorie a unor seturi de rezultate ale învățării/ competențe transferabile pentru a sprijini integrarea pe piața forței de muncă, precum și includerea socială. Aceste rezultate ale învățării/ competențe, numite *competențe-cheie*, asigură pregătirea absolvenților pentru orice loc de muncă, pe baza unor capacități de ordin tehnic, social și personal, care sunt apreciate și cerute de către angajatori, la nivel internațional.

Rezultatele învățării/ competențele cheie sunt dezvoltate în cadrul unor componente ale unităților de rezultate ale învățării tehnice, în măsura în care ele sprijină formarea acestora.

Competențele cheie integrate în modulul „**Machiaj**” sunt din următoarele domenii de competență cheie:

- **Sensibilizarea la cultură și la exprimare culturală**
- **A învăța să înveți.**

Pentru dobândirea rezultatelor învățării este mai eficient ca profesorul să utilizeze activități diverse îmbinând metodele tradiționale cu cele moderne. Metodele inovative sunt clasificate astfel:

<i>Metode de predare-învățare</i>	<i>Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare</i>	<i>Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității</i>
Metoda predării/învățării reciproce	Harta cognitivă sau harta conceptuală	Brainstorming
STAD (Student Teams Achievement Division)	Matricea conceptuală	Explozia stelară
Metoda Jigsaw (Mozaicul)	Lanțurile cognitive	Metoda Pălăriilor gânditoare
Cascada	Diagrama cauzelor și a efectului	Caruselul

TGT– Metoda turnirurilor între echipe	Pânza de păianjăn (Spider map – Webs)	Studiul de caz
Metoda schimbării perechii (Share-Pair Circles)	Tehnica florii de lotus	Phillips 6/6
Metoda piramidei	Metoda R.A.I.	Tehnica 6/3/5
		Metoda Delphi

Un exemplu de metodă didactică ce poate fi folosită în activitățile de învățare este **buzz – groups** sau „grupuri zumzăitoare”.

Sintagma “buzz – groups”, cu care este desemnată metoda, se datorează zgomotului produs de elevi când discută în minigrupuri.

Organizarea clasei după modelul buzz – groups este avantajoasă pentru că oferă tuturor elevilor posibilitatea de a se implica în dezbaterile unei probleme. Raporturile grupurilor nu menționează numele celor care au emis. Astfel se obține o participare lărgită la activitate și incidența mai multor puncte de vedere.

Unul dintre scopurile acestei metode este de a da posibilitatea elevilor timizi să se exprime și să-și dezvolte competențele de comunicare, de rezolvare de probleme și lucru în echipă.

Desfășurarea activității:

Clasa este împărțită în minigrupuri formate din trei – patru elevi, care au de rezolvat aceeași sarcină de lucru. Nu este necesară desemnarea unui lider de grup pentru că fiecare membru trebuie să își aducă contribuția la rezolvarea temei propuse

Profesorul va comunica elevilor problema ce trebuie rezolvată. Elevii vor primi o fișă de lucru în care este descrisă situația- problemă, de exemplu: *Armonizarea culorilor și adaptarea machiajului de zi pentru o clientă*. Vor fi date descrierea fizionomiei, culorii ochilor și părului, caracteristicilor tenului și va fi precizată vârsta clientei.

O variantă a metodei “buzz – groups” este cea în care fiecare elev din grupurile respective primește un număr. În acest fel, fiecare dintre ei are responsabilitatea de a asculta, participa și sumariza ideile grupului său, deoarece nu se știe ce număr va trebui să raporteze rezultatele grupurilor.

După finalizarea răspunsului, rezultatul este prezentat de un elev desemnat aleator. Răspunsul poate deveni subiectul unei dezbateri în care profesorul sau un elev are rol de coordonator.

• **Sugestii privind evaluarea**

Evaluarea reprezintă partea finală a demersului de proiectare didactică prin care profesorul va măsura eficiența întregului proces instructiv-educativ. Evaluarea determină măsura în care elevii au atins rezultatele învățării stabilite în standardele de pregătire profesională.

Evaluarea poate fi:

a. Inițială:

- Se aplică la începutul modulului.
- Instrumentele de evaluare pot fi orale și scrise.
- Reflectă nivelul de pregătire al elevului.

b. Continuă a rezultatelor învățării:

- Instrumentele de evaluare pot fi diverse, în funcție de specificul temei, de modalitatea de evaluare – probe orale, scrise, practice – de stilurile de învățare ale elevilor.
- Planificarea evaluării trebuie să se deruleze după un program stabilit, evitându-se aglomerarea mai multor evaluări în aceeași perioadă de timp.

- Va fi realizată de către profesor pe baza unor probe care se referă explicit la cunoștințele, abilitățile și atitudinile specificate în standardul de pregătire profesională.

c. Finală a rezultatelor învățării:

- Realizată printr-o probă cu caracter integrator la sfârșitul procesului de predare/ învățare și care informează asupra îndeplinirii criteriilor de realizare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare inițială:**

- Întrebări,
- Chestionare,
- Exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat,
- Brainstorming.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare continuă:**

- Fișe de observație,
- Fișe test,
- Fișe de lucru,
- Fișe de autoevaluare,
- Fișe de monitorizare a progresului,
- Fișe pentru evaluarea/ autoevaluarea abilităților cheie,
- Teste de verificare a cunoștințelor cu: itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme;
- Fișa de autoevaluare a capacității colaborative,
- Lista de verificare a proiectului,
- Brainstorming,
- Planificarea proiectului,
- Fișă de observație,
- Jurnalul elevului,
- Teme de lucru,
- Prezentare.

Propunem următoarele **instrumente de evaluare finală:**

- Proiectul,
- Studiul de caz,
- Portofoliul,
- Testele sumative.

Se recomandă ca în parcurgerea modului să se utilizeze atât evaluarea de tip formativ, cât și de tip sumativ pentru verificarea atingerii rezultatelor învățării. Elevii vor fi evaluați în ceea ce privește atingerea rezultatelor învățării specificate în cadrul modului.

Rezultatele învățării/competențele cheie dobândite (corespunzătoare competențelor cheie din Cadrul european) se evaluează în mod agregat, în situațiile în care s-a realizat agregarea acestora în unitățile respective și în mod separat, în situațiile în care competențele cheie sunt posibil de asociat cu alte discipline proiectate în curriculum decât cele din cultura de specialitate (comunicare în limba străină, informatică etc.).

Avantajele acestei abordări sunt: introducerea flexibilității la nivelul ofertei curriculare din î.p.t. (care se va putea exploata pe deplin în viitor, o dată cu introducerea posibilității de certificare separată a unităților de rezultate ale învățării/ competențe, nu numai prin certificarea întregii calificări); adaptarea ofertei de formare la realitățile de astăzi privind resursele umane și materiale reale ale școlilor î.p.t. din România.

O astfel de abordare dorește să reducă, din perspectiva competențelor cheie, punctele vulnerabile ale relației curriculum - evaluare - certificare, și anume: lipsa documentării modului în care competențele cheie se reflectă cu adevărat în rezultatele așteptate din partea celui care învață; dificultatea de a estima gradul de complexitate, nivelul de performanță la care se manifestă competențele cheie.

Eliminarea acestor puncte vulnerabile va fi posibilă în viitor, prin punerea mai clară în evidență a rezultatelor învățării care vizează competențele cheie și implementarea standardelor de evaluare pentru fiecare calificare, însoțită de formarea și monitorizarea cadrelor didactice pentru utilizarea acestora sistematic și eficient în procesul de proiectare didactică, furnizare a formării și evaluare; profesionalizarea cadrelor didactice ca evaluatori de competențe profesionale este de natură să asigure flexibilizarea ofertei curriculare prin asigurarea posibilității de ofertare, de către fiecare furnizor de formare profesională acreditat, a tuturor competențelor cheie în ambele modalități – agregat și separat – în funcție de oferta curriculară (capacitatea de a face față rigorilor implementării unui sistem de calitate).

Exemplificarea evaluării rezultatelor învățării:

La finalul activității de învățare *buzz – groups*, prezentată în secțiunea Sugestii metodologice, poate fi aplicată **metoda notării reciproce**. Fiecare membru al grupului va nota activitatea colegilor pe baza unei fișe cu criterii de evaluare și punctaj maxim/ punctaj acordat sau calificative pusă la dispoziție de profesor.

Criteriile de evaluare comune pentru toți membrii echipei vor fi:

- cooperarea cu ceilalți membri ai grupului
- comunicarea eficientă
- respectarea opiniilor celorlalți membri ai grupului
- capacitatea de analiză
- propunerea de soluții pertinente
- folosirea cunoștințelor despre armonizarea culorilor în machiaj
- folosirea cunoștințelor despre adaptarea machiajului de zi la caracteristicile clienței
- sintetizarea ideilor și formularea soluției
- creativitate.

• Bibliografie

1. A ști cum! – Wella
2. Ghid privind aplicarea normelor de igienă în unitățile de funcționare a serviciilor de igienă personală și estetică din cooperația meșteșugărească, 2007
3. Ordinul nr. 1136 privind aprobarea Normelor de igienă pentru cabinetele de înfrumusețare corporală, 2007
4. Cosmetologia- de la dermatocosmetică la cosmeceutică, Umberto Borellini, Editura Porta Communication, 2013
5. Make Up by Marie Claire- Ghid de machiaj, Editura House of Guides, 2008
6. Lupu, Costică (2009) – **Strategii didactice interactive**, București: Ed. Didactică și Pedagogică R.A;
7. Oprea, Crenguța Lăcrimioara (2009) – **Strategii didactice interactive**, București: Ed. Didactică și Pedagogică R.A;

MODUL VI. PREZENTAREA LUCRĂRILOR

• Notă introductivă

Modulul „**Prezentarea lucrărilor**” componentă a ofertei educaționale (curriculare) pentru calificări profesionale din domeniul de pregătire profesională *Estetica și igiena corpului omenesc*, face parte din cultura de specialitate și pregătirea practică săptămânală aferentă clasei a XII-a, învățământ liceal tehnologic.

Modulul are alocat un număr de **30 ore/an**, conform planului de învățământ, din care :

- **30 ore/an** – instruire practică

Modulul se studiază pe parcursul a 10 săptămâni (S22- 31).

Modulul „**Prezentarea lucrărilor**” este centrat pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în SPP-urile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 4, din domeniul de pregătire profesională *Estetica și igiena corpului omenesc* sau în continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior.

• Structură modul

Corelarea dintre rezultatele învățării din SPP și conținuturile învățării

URÎ 21 PUNEREA ÎN VALOARE A LUCRĂRILOR			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
21.1.1. 21.1.2.	21.2.1. 21.2.2. 21.2.3. 21.2.4. 21.2.5.	21.3.1. 21.3.2.	Prezentarea verbală a lucrărilor realizate: - scopul prezentării - pregătirea prezentării - părțile unei prezentări - durata prezentării - comunicare verbală - comunicare non- verbală - modalități sugestive de prezentare verbală - utilizarea materialelor vizuale.
21.1.3. 21.1.4. 21.1.5.	21.2.6. 21.2.7. 21.2.8. 21.2.9. 21.2.10.	21.3.3.	Prezentarea lucrărilor realizate prin fotografie, film și expunere pe scenă Modalități de prezentare vizuală: fotografiere, filmare, prezentare pe scenă Prezentarea vizuală a lucrărilor de estetică: - alegerea și pregătirea manechinului - poziția manechinului pentru punerea în valoare a elementelor coafurii - prezentarea prin fotografie și imagini filmate - organizarea unei parade a coafurilor - punerea în evidență a elementelor constitutive ale coafurii utilizând diverse metode: iluminat, ambianță.

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

			culoare, muzică, utilizarea tehnicilor de captare a atenției (gestică, mimică).
21.1.6. 21.1.7.	21.2.11. 21.2.12. 21.2.13.	21.3.4. 21.3.5. 21.3.6. 21.3.7.	Armonizarea unor elemente ale ansamblului estetic Consilierea clienței Elemente ale ansamblului estetic: forma și culoarea părului, machiaj, manichiura, pedichiura. Armonizarea stilului, culorilor și formelor elementelor ansamblului estetic la caracteristicile clienței, la cerințele acesteia, la situația în care vor fi purtate. Monitorizarea membrilor echipei pentru realizarea coafurii, machiajului, manichiurii și pedichiurii convenite de comun acord cu clienta.

- **Resurse materiale minime, necesare parcurgerii modulului**

- ✓ materiale și produse pentru tunsori, coafuri și colorarea părului
- ✓ materiale și produse pentru demachiere și machiaj
- ✓ substanțe dezinfectante
- ✓ reviste de modă.

- **Echipamente, mijloace de învățământ (minim cele din SPP)**

- ✓ post de lucru pentru coafură
- ✓ post de lucru pentru machiaj
- ✓ instrumente și aparate pentru tunsori, coafuri și colorarea părului
- ✓ instrumente pentru machiaj
- ✓ sterilizator
- ✓ aparat de fotografiat
- ✓ echipamente tehnice de învățare, predare și comunicare care facilitează activitatea cadrului didactic și receptivitatea fiecărui elev: calculator, videoproiector, imprimantă
- ✓ tablă, cretă, marker, flipchart.

- **Sugestii metodologice**

Rezultatele învățării reprezintă ceea ce o persoană înțelege, cunoaște și este capabilă să facă la finalizarea unui proces de învățare. Rezultatele învățării se exprimă prin cunoștințe, abilități și competențe dobândite pe parcursul diferitelor experiențe de învățare formală, nonformală și informală.

Conținuturile modulului „**Prezentarea lucrărilor**” trebuie să fie abordate într-o manieră integrată, corelată cu particularitățile și cu nivelul inițial de pregătire al elevilor.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modulului, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor de către colectivul instruit.

Modulul „**Prezentarea lucrărilor**” are o structură flexibilă, deci poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice. Pregătirea se recomandă a se desfășura în laboratoare sau/și în cabinete de specialitate, ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic, dotate conform recomandărilor menționate mai sus.

Pregătirea în cabinete/ laboratoare tehnologice/ ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic are importanță deosebită în atingerea rezultatelor învățării.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități de învățare variate, prin care să fie luate în considerare stilurile individuale de învățare ale fiecărui elev, inclusiv adaptarea la elevii cu CES.

Aceste activități de învățare vizează:

- aplicarea metodelor centrate pe elev, activizarea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor, exersarea potențialului psiho-fizic al acestora, transformarea elevului în coparticipant la propria instruire și educație;
- îmbinarea și alternarea sistematică a activităților bazate pe efortul individual al elevului (documentarea după diverse surse de informare, observația proprie, exercițiul personal, instruirea programată, experimentul și lucrul individual, tehnica muncii cu fișe) cu activitățile ce solicită efortul colectiv (de echipă, de grup) de genul discuțiilor, asaltului de idei, metoda Phillips 6 – 6, metoda 6/3/5, metoda expertului, metoda cubului, metoda mozaicului, discuția Panel, metoda cvintetului, jocul de rol, explozia stelară, metoda ciorchinelui, etc;
- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a elevului cu obiectele cunoașterii, prin recurgere la modele concrete cum ar fi modelul experimental, activitățile de documentare, modelarea, observația/ investigația dirijată etc.;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă (ex. studiul individual, investigația științifică, studiul de caz, metoda referatului, metoda proiectului etc.), care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă (utilizarea surselor de informare: ex. biblioteci, internet, bibliotecă virtuală).

Asigurarea unei bune corelări a rezultatelor învățării cu nevoia de competențe de pe piața muncii este asigurată de corelarea standardelor de pregătire profesională cu competențele cerute de piața muncii, competențe descrise prin standarde ocupaționale sau identificate cu ajutorul angajatorilor, în cazul în care nu există standarde ocupaționale. Asigurarea unor oportunități egale duce la o mai bună centrare pe elev în demersul formativ.

Se recomandă asigurarea unei mai bune integrări a competențelor cheie și abordarea transversală a acestora în curriculumul de specialitate astfel încât competențele cheie să dispună de un cadru mai adecvat și adaptat de formare.

Practicarea unei calificări presupune includerea obligatorie a unor seturi de rezultate ale învățării/ competențe transferabile pentru a sprijini integrarea pe piața forței de muncă, precum și includerea socială. Aceste rezultate ale învățării/ competențe, numite *competențe-cheie*, asigură pregătirea absolvenților pentru orice loc de muncă, pe baza unor capacități de ordin tehnic, social și personal, care sunt apreciate și cerute de către angajatori, la nivel internațional.

Rezultatele învățării/ competențele cheie sunt dezvoltate în cadrul unor componente ale unităților de rezultate ale învățării tehnice, în măsura în care ele sprijină formarea acestora.

Competențele cheie integrate în modulul „**Prezentarea lucrărilor**” sunt din următoarele domenii de competență cheie:

- **Comunicarea în limba română și în limba maternă**
- **Comunicarea în limbi străine**
- **Asumarea inițiativei și antreprenoriat**
- **Sensibilizarea la cultură și la exprimare culturală**
- **Competențe digitale.**

Pentru dobândirea rezultatelor învățării este mai eficient ca profesorul să utilizeze activități diverse îmbinând metodele tradiționale cu cele moderne. Metodele inovative sunt clasificate astfel:

<i>Metode de predare-învățare</i>	<i>Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare</i>	<i>Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității</i>
Metoda predării/învățării reciproce	Harta cognitivă sau harta conceptuală	Brainstorming
STAD (Student Teams Achievement Division)	Matricea conceptuală	Explozia stelară
Metoda Jigsaw (Mozaicul)	Lanțurile cognitive	Metoda Pălăriilor gânditoare
Cascada	Diagrama cauzelor și a efectului	Caruselul
TGT– Metoda turnirurilor între echipe	Pânza de păianjăn (Spider map – Webs)	Studiul de caz
Metoda schimbării perechii (Share-Pair Circles)	Tehnica florii de lotus	Phillips 6/6
Metoda piramidei	Metoda R.A.I.	Tehnica 6/3/5
		Metoda Delphi

Un exemplu de metodă didactică ce poate fi folosită în activitățile de învățare este **metoda Frisco**.

Metoda Frisco, ca toate metodele interactive de grup, promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Acest tip de interactivitate determină “identificarea subiectului cu situația de învățare în care acesta este antrenat”, ceea ce duce la transformarea elevului în stăpânul propriei formări. Interactivitatea presupune atât cooperarea, cât și competiția, ambele implicând un anumit grad de interacțiune.

Metoda Frisco are la bază interpretarea de către participanți a unui rol specific, care să acopere o anumită dimensiune a personalității, abordând o problemă din mai multe perspective. Astfel, membrii grupului vor trebui să joace, fiecare, pe rând, **rolul conservatorului, rolul exuberantului, rolul pesimistului și rolul optimistului**.

Etapele metodei Frisco:

1. *Etapa punerii problemei:* profesorul sau elevii sesizează o situație problemă și o propune spre analiză. Profesorul poate propune ca problemă **organizarea unei parade a coafurilor**. Va descrie contextul, tema, locul de desfășurare, timpul prezentării etc.
2. *Etapa organizării colectivului:* se stabilesc rolurile: *conservatorul, exuberantul, pesimistul, optimistul* și cine le joacă. Rolurile pot fi abordate individual sau, în cazul colectivelor numeroase, același rol poate fi jucat de mai mulți participanți concomitent, aceștia formând o echipă.
3. *Etapa dezbaterii colective:* fiecare interpretează rolul ales și-și susține punctul de vedere în acord cu acesta.

Conservatorul are rolul de a aprecia meritele soluțiilor vechi, pronunțându-se pentru menținerea lor, fără a exclude însă posibilitatea unor eventuale îmbunătățiri.

Exuberantul privește către viitor și emite idei aparent imposibil de aplicat în practică, asigurând astfel un cadru imaginativ-creativ, inovator și stimulându-i și pe ceilalți participanți să privească astfel lucrurile. Se bazează pe un fenomen de contagiune.

Pesimistul este cel care nu are o părere bună despre ce se discută, cenzurând ideile și soluțiile inițiale propuse. El relevă aspectele nefaste ale oricăror îmbunătățiri.

Optimistul luminează umbra lăsată de pesimist, îmbărbătând participanții să privească lucrurile dintr-o perspectivă reală, concretă și realizabilă. El găsește fundamentări realiste și posibilitățile de realizare a soluțiilor propuse de către exuberant, stimulând participanții să gândească pozitiv.

4. *Etapa sistematizării ideilor emise și a concluzionării asupra soluțiilor găsite.*

Avantajele metodei Frisco sunt:

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

- rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolurile pe care le joacă;
- dezvoltă competențele inteligenței lingvistice, logice, interpersonale.

• Sugestii privind evaluarea

Evaluarea reprezintă partea finală a demersului de proiectare didactică prin care profesorul va măsura eficiența întregului proces instructiv-educativ. Evaluarea determină măsura în care elevii au atins rezultatele învățării stabilite în standardele de pregătire profesională.

Evaluarea poate fi:

a. Inițială:

- Se aplică la începutul modulului.
- Instrumentele de evaluare pot fi orale și scrise.
- Reflectă nivelul de pregătire al elevului.

b. Continuă a rezultatelor învățării:

- Instrumentele de evaluare pot fi diverse, în funcție de specificul temei, de modalitatea de evaluare – probe orale, scrise, practice – de stilurile de învățare ale elevilor.
- Planificarea evaluării trebuie să se deruleze după un program stabilit, evitându-se aglomerarea mai multor evaluări în aceeași perioadă de timp.
- Va fi realizată de către profesor pe baza unor probe care se referă explicit la cunoștințele, abilitățile și atitudinile specificate în standardul de pregătire profesională.

c. Finală a rezultatelor învățării:

- Realizată printr-o probă cu caracter integrator la sfârșitul procesului de predare/ învățare și care informează asupra îndeplinirii criteriilor de realizare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare inițială:**

- Întrebări,
- Chestionare,
- Exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat,
- Brainstorming.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare continuă:**

- Fișe de observație,
- Fișe test,
- Fișe de lucru,
- Fișe de autoevaluare,
- Fișe de monitorizare a progresului,
- Fișe pentru evaluarea/ autoevaluarea abilităților cheie,
- Teste de verificare a cunoștințelor cu: itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme;
- Fișa de autoevaluare a capacității colaborative,
- Lista de verificare a proiectului,
- Brainstorming,
- Planificarea proiectului,
- Fișă de observație,
- Jurnalul elevului,
- Teme de lucru,
- Prezentare.

Propunem următoarele **instrumente de evaluare finală**:

- Proiectul,
- Studiul de caz,
- Portofoliul,
- Testele sumative.

Se recomandă ca în parcurgerea modulului să se utilizeze atât evaluarea de tip formativ, cât și de tip sumativ pentru verificarea atingerii rezultatelor învățării. Elevii vor fi evaluați în ceea ce privește atingerea rezultatelor învățării specificate în cadrul modulului.

Rezultatele învățării/competențele cheie dobândite (corespunzătoare competențelor cheie din Cadrul european) se evaluează în mod agregat, în situațiile în care s-a realizat agregarea acestora în unitățile respective și în mod separat, în situațiile în care competențele cheie sunt posibil de asociat cu alte discipline proiectate în curriculum decât cele din cultura de specialitate (comunicare în limba străină, informatică etc.).

Avantajele acestei abordări sunt: introducerea flexibilității la nivelul ofertei curriculare din î.p.t. (care se va putea exploata pe deplin în viitor, o dată cu introducerea posibilității de certificare separată a unităților de rezultate ale învățării/ competențe, nu numai prin certificarea întregii calificări); adaptarea ofertei de formare la realitățile de astăzi privind resursele umane și materiale reale ale școlilor î.p.t. din România.

O astfel de abordare dorește să reducă, din perspectiva competențelor cheie, punctele vulnerabile ale relației curriculum - evaluare - certificare, și anume: lipsa documentării modului în care competențele cheie se reflectă cu adevărat în rezultatele așteptate din partea celui care învață; dificultatea de a estima gradul de complexitate, nivelul de performanță la care se manifestă competențele cheie.

Eliminarea acestor puncte vulnerabile va fi posibilă în viitor, prin punerea mai clară în evidență a rezultatelor învățării care vizează competențele cheie și implementarea standardelor de evaluare pentru fiecare calificare, însoțită de formarea și monitorizarea cadrelor didactice pentru utilizarea acestora sistematic și eficient în procesul de proiectare didactică, furnizare a formării și evaluare; profesionalizarea cadrelor didactice ca evaluatori de competențe profesionale este de natură să asigure flexibilizarea ofertei curriculare prin asigurarea posibilității de ofertare, de către fiecare furnizor de formare profesională acreditat, a tuturor competențelor cheie în ambele modalități – agregat și separat – în funcție de oferta curriculară (capacitatea de a face față rigorilor implementării unui sistem de calitate).

Exemplificarea evaluării rezultatelor învățării:

Evaluarea sumativă a modulului *Punerea în valoare a lucrărilor* se poate realiza prin elaborarea unui proiect în echipă. Temele de proiect pot fi subteme ale unui singur subiect; ex subiectul *Coafură, machiaj, manichiură și pedichiură destinate adolescentelor*, subteme- *Coafură, machiaj, manichiură și pedichiură destinate adolescentelor pentru a merge la școală*, *Coafură, machiaj, manichiură și pedichiură destinate adolescentelor pentru plimbare în parc*, *Coafură, machiaj, manichiură și pedichiură destinate adolescentelor pentru vizionarea unui spectacol de teatru*, *Coafură, machiaj, manichiură și pedichiură destinate adolescentelor pentru club* etc. Va exista și o temă de proiect: *Prezentarea verbală și vizuală a lucrărilor de estetică*.

Fiecare grupă va putea alege o temă. Proiectul se va finaliza printr-o paradă a lucrărilor realizate de elevi.

Profesorul va pune elevilor la dispoziție o listă cu cerințele pe care aceștia trebuie să le îndeplinească. Pentru toate temele de proiect subteme ale subiectului *Coafură, machiaj, manichiură și pedichiură destinate adolescentelor*, cerințele minime pot fi:

- pentru fiecare temă, se vor crea ansambluri estetice destinate pentru 3 tipuri diferite de adolescente din punct de vedere al caracteristicilor fizice, ale părului și personalității,
- proiectul va avea o parte teoretică, în care vor fi prezentate caracteristicile celor trei manechine folosite, analiza soluțiilor propuse pentru fiecare și argumentarea soluției considerate optimă,
- proiectul va avea o parte practică, care va consta în realizarea celor trei ansambluri estetice, prezentarea verbală a acestora în cadrul paradei și realizarea a cel puțin cinci fotografii pentru fiecare ansamblu estetic.

Pentru tema de proiect *Prezentarea verbală și vizuală a lucrărilor de estetică* cerințele minime pot fi:

- organizarea și desfășurarea paradei lucrărilor realizate,
- includerea prezentărilor verbale și ale fotografiilor lucrărilor fiecărei grupe în derularea paradei,
- alegerea fondului muzical potrivit,
- proiectul va avea o parte teoretică, în care se vor prezenta etapele de organizare a paradei, argumentele soluțiilor considerate optime pentru succesiunea lucrărilor prezentate, pentru modul de includere a prezentărilor verbale și ale fotografiilor lucrărilor, pentru fondul muzical ales,
- partea practică a proiectului va consta în organizarea paradei de prezentare a lucrărilor realizate de subgrupele ce au realizat proiectul *Coafură, machiaj, manichiură și pedichiură destinate adolescentelor*.

Fișa de evaluare a proiectelor și a prezentării acestora va fi realizată pe baza criteriilor și indicatorilor de realizare din Standardul de pregătire profesională al calificării.

Fișa de evaluare a proiectelor circumscrise subiectului *Coafură, machiaj, manichiură și pedichiură destinate adolescentelor*:

Nr. crt.	Criterii de evaluare	Punctaj maxim	Punctaj acordat	Observații
1	Prezentarea caracteristicilor celor trei manechine folosite	7		
2	Conceperea ansamblurilor estetice	20		
3	Realizarea ansamblurilor estetice	30		
4	Respectarea condițiilor de securitate și sănătate a muncii, a regulilor de igienă și a normelor de comportament	6		
5	Prezentarea unei aprecieri globale a muncii realizate	5		
6	Folosirea corectă a terminologiei de specialitate	3		
7	Argumentarea modului de realizare a sarcinii de lucru	9		
8	Prezentarea modalităților de asigurare a calității lucrării	5		
9	Prezentarea rezultatului final al lucrării	5		
Punctaj din oficiu		10		
Punctaj total		100		

Fișa de evaluare a proiectului *Prezentarea verbală și vizuală a lucrărilor de estetică*:

Nr. crt.	Criterii de evaluare	Punctaj maxim	Punctaj acordat	Observații
1	Planul prezentării verbale a lucrărilor	8		
2	Organizarea prezentării vizuale a ansamblurilor	8		

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

	estetice			
3	Conceperea planului paradei	11		
4	Prezentarea verbală a ansamblurilor estetice	8		
5	Prezentarea vizuală a lucrărilor	11		
6	Desfășurarea paradei	13		
7	Respectarea condițiilor de securitate și sănătate a muncii, a regulilor de igienă și a normelor de comportament	4		
8	Prezentarea unei aprecieri globale a muncii realizate	5		
9	Folosirea corectă a terminologiei de specialitate	3		
10	Argumentarea modului de realizare a sarcinii de lucru	9		
11	Prezentarea modalităților de asigurare a calității lucrării	5		
12	Prezentarea rezultatului final al lucrării	5		
Punctaj din oficiu		10		
Punctaj total		100		

• Bibliografie

1. A ști cum! – Wella
2. Coafura de la A la Z, Nineta Dumbravă, Editura Scrisul Românesc
3. Manualul Frizerului și Coaforului-E.D.P., București, 1971
4. Lupu, Costică (2009) – *Strategii didactice interactive*, București: Ed. Didactică și Pedagogică R.A;
5. Oprea, Crenguța Lăcrimioara (2009) – *Strategii didactice interactive*, București: Ed. Didactică și Pedagogică R.A;

MODUL VIII. STAGIU DE PREGĂTIRE PRACTICĂ- ARMONIZAREA FORMĂ- CULOARE

• Notă introductivă

Modulul „Armonizarea formă- culoare”, componentă a ofertei educaționale (curriculare) pentru calificări profesionale din domeniul de pregătire profesională *Estetica și igiena corpului omenesc*, face parte din stagiul de pregătire practică aferent clasei a XII-a, învățământ liceal tehnologic.

Modulul are alocat un numărul de **150 ore/an**, conform planului de învățământ, din care :

- **30 ore- laborator tehnologic**
- **120 ore – instruire practică.**

Modulul „Armonizarea formă- culoare” este centrat pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în SPP-urile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 4, din domeniul de pregătire profesională *Estetica și igiena corpului omenesc* sau în continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior.

• Structură modul

Corelarea dintre rezultatele învățării din SPP și conținuturile învățării

URÎ 20 ARMONIZAREA FORMĂ- CULOARE			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
20.1.1. 20.1.2.	20.2.1. 20.2.2. 20.2.3. 20.2.4. 20.2.5. 20.2.6.	20.3.1.	Examinarea clientului/ clientei Consilierea clientului/ clientei Profilul clientului/ clientei: - caracteristici fizice: tipul și culoarea tenului: tipul, calitatea, cantitatea și culoarea părului; forma și imperfecțiunile feței și ale craniului; constituția corporală; direcția de creștere și căderea naturală a părului. - profilul psihologic: temperament, personalitate, comportament; - statutul social: domeniul de activitate, funcție, modalități de petrecere a timpului liber Fișa clientului/ clientei Identificarea cerințelor clientului/ clientei - ascultarea activă a dorințelor clientului/ clientei - folosirea soft-urilor și a altor materiale auxiliare pentru identificarea corectă a cerințelor. - obținerea confirmării pentru identificarea corectă a cerințelor.
20.1.3. 20.1.4. 20.1.5.	20.2.7. 20.2.8. 20.2.9.	20.3.2. 20.3.3. 20.3.4.	Armonizarea formă- volum-culoare Armonizarea formă- volum-culoare în cadrul coafurii Armonizarea formă- volum-culoare în cadrul frizurii pentru

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

20.1.6. 20.1.7.			bărbați Elemente de individualizare a coafurii Metode de corelare și armonizare a formei și culorii părului în funcție de tipul morfologic al feței. Metode și tehnici de atenuare sau corectare a imperfecțiunilor feței sau calotei craniene prin forma și culoarea părului Morfologia vârstelor: tunsori, coafuri și colorări ale părului adaptate categoriilor de vârstă Armonizarea coafurii și colorării părului la profilul psihologic al clientului Coafuri de zi, de seară, pentru diferite ocazii speciale. Coordonarea membrilor echipei pentru realizarea lucrărilor Monitorizarea operațiilor realizate de membrii echipei Intervenția promptă pentru reușita lucrării realizate
20.1.8. 20.1.9. 20.1.10.	20.2.10. 20.2.11. 20.2.12. 20.2.13. 20.2.14.	20.3.5. 20.3.6. 20.3.7.	Consilierea clientului/ clienței Prezentarea clară și sugestivă a tunsorii, a formei și a culorii: modalități de prezentare a imaginii tridimensionale a coafurii, a distribuției greutateii coafurii, a contururilor. Susținerea propunerii: structurarea argumentării, includerea elementelor ajutoare- schițe, folosirea calculatorului. Negocierea cu clientul/clienta a formei finale a lucrării. Realizarea lucrării convenite cu clientul/ clienta Obținerea confirmării clientului la finalul realizării lucrării

• **Resurse materiale minime, necesare parcurgerii modulului**

- ✓ materiale și produse pentru realizarea tunsorilor
- ✓ materiale și produse pentru coafarea părului
- ✓ materiale și produse pentru realizarea frizurilor
- ✓ materiale și produse pentru decolorarea și vopsirea părului
- ✓ produse pentru tratarea părului decolorat și/ sau vopsit
- ✓ substanțe dezinfectante
- ✓ cataloage și reviste de specialitate
- ✓ soft pentru alegerea tunsorii și a coafurii.

• **Echipamente, mijloace de învățământ (minim cele din SPP)**

- ✓ post de lucru pentru coafură
- ✓ post de lucru pentru frizerie
- ✓ instrumente și aparate pentru realizarea tunsorilor
- ✓ instrumente și aparate pentru coafarea părului
- ✓ instrumente și aparate pentru realizarea frizurilor
- ✓ instrumente pentru decolorarea și vopsirea părului
- ✓ sterilizator
- ✓ echipamente tehnice de învățare, predare și comunicare care facilitează activitatea cadrului didactic și receptivitatea fiecărui elev: calculator, videoproiector, imprimanta
- ✓ tablă, cretă, marker, flipchart.

• Sugestii metodologice

Rezultatele învățării reprezintă ceea ce o persoană înțelege, cunoaște și este capabilă să facă la finalizarea unui proces de învățare. Rezultatele învățării se exprimă prin cunoștințe, abilități și competențe dobândite pe parcursul diferitelor experiențe de învățare formală, nonformală și informală.

Conținuturile modului „**Armonizarea formă- culoare**” trebuie să fie abordate într-o manieră integrată, corelată cu particularitățile și cu nivelul inițial de pregătire al elevilor.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modului, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor de către colectivul instruit.

Modulul „**Armonizarea formă- culoare**” are o structură flexibilă, deci poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice.

În orele de laborator tehnologic vor fi realizate activități didactice ce vor avea ca obiectiv prioritar rezultatele învățării din categoria cunoștințe.

Pregătirea în cabinete/ laboratoare tehnologice/ ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic are importanță deosebită în atingerea rezultatelor învățării.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități de învățare variate, prin care să fie luate în considerare stilurile individuale de învățare ale fiecărui elev, inclusiv adaptarea la elevii cu CES.

Aceste activități de învățare vizează:

- aplicarea metodelor centrate pe elev, activizarea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor, exersarea potențialului psiho-fizic al acestora, transformarea elevului în coparticipant la propria instruire și educație;
- îmbinarea și alternarea sistematică a activităților bazate pe efortul individual al elevului (documentarea după diverse surse de informare, observația proprie, exercițiul personal, instruirea programată, experimentul și lucrul individual, tehnica muncii cu fișe) cu activitățile ce solicită efortul colectiv (de echipă, de grup) de genul discuțiilor, asaltului de idei, metoda Phillips 6 – 6, metoda 6/3/5, metoda expertului, metoda cubului, metoda mozaicului, discuția Panel, metoda cvintetului, jocul de rol, explozia stelară, metoda ciorchinelui, etc;
- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a elevului cu obiectele cunoașterii, prin recurgere la modele concrete cum ar fi modelul experimental, activitățile de documentare, modelarea, observația/ investigația dirijată etc.;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă (ex. studiul individual, investigația științifică, studiul de caz, metoda referatului, metoda proiectului etc.), care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă (utilizarea surselor de informare: ex. biblioteci, internet, bibliotecă virtuală).

Asigurarea unei bune corelări a rezultatelor învățării cu nevoia de competențe de pe piața muncii este asigurată de corelarea standardelor de pregătire profesională cu competențele cerute de piața muncii, competențe descrise prin standarde ocupaționale sau identificate cu ajutorul angajatorilor, în cazul în care nu există standarde ocupaționale. Asigurarea unor oportunități egale duce la o mai bună centrare pe elev în demersul formativ.

Se recomandă asigurarea unei mai bune integrări a competențelor cheie și abordarea transversală a acestora în curriculumul de specialitate astfel încât competențele cheie să dispună de un cadru mai adecvat și adaptat de formare.

Practicarea unei calificări presupune includerea obligatorie a unor seturi de rezultate ale învățării/ competențe transferabile pentru a sprijini integrarea pe piața forței de muncă, precum și includerea socială. Aceste rezultate ale învățării/ competențe, numite *competențe-cheie*, asigură pregătirea

Calificarea profesională: Coafor stilist

Domeniul de pregătire profesională: Estetica și igiena corpului omenesc

absolvenților pentru orice loc de muncă, pe baza unor capacități de ordin tehnic, social și personal, care sunt apreciate și cerute de către angajatori, la nivel internațional.

Rezultatele învățării/ competențele cheie sunt dezvoltate în cadrul unor componente ale unităților de rezultate ale învățării tehnice, în măsura în care ele sprijină formarea acestora.

Competențele cheie integrate în modulul „**Armonizarea formă- culoare**” sunt din următoarele domenii de competență cheie:

- **Comunicarea în limba română și în limba maternă**
- **Sensibilizarea la cultură și la exprimare culturală**
- **Competențe civice și sociale**
- **Asumarea inițiativei și antreprenariat.**

Pentru dobândirea rezultatelor învățării este mai eficient ca profesorul să utilizeze activități diverse îmbinând metodele tradiționale cu cele moderne. Metodele inovative sunt clasificate astfel:

<i>Metode de predare-învățare</i>	<i>Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare</i>	<i>Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității</i>
Metoda predării/învățării reciproce	Harta cognitivă sau harta conceptuală	Brainstorming
STAD (Student Teams Achievement Division)	Matricea conceptuală	Explozia stelară
Metoda Jigsaw (Mozaicul)	Lanțurile cognitive	Metoda Pălăriilor gânditoare
Cascada	Diagrama cauzelor și a efectului	Caruselul
TGT– Metoda turnirurilor între echipe	Pânza de păianjăn (Spider map – Webs)	Studiul de caz
Metoda schimbării perechii (Share-Pair Circles)	Tehnica florii de lotus	Phillips 6/6
Metoda piramidei	Metoda R.A.I.	Tehnica 6/3/5
		Metoda Delphi

Un exemplu de metodă didactică ce poate fi folosită în activitățile de învățare este **jocul de rol**.

Metoda „**Jocul de rol**”, este o metodă didactică voluntară ce vizează formarea comportamentului uman, pornind de la stimularea interacțiunii (funcții, relații, activități) ce caracterizează o structură-relație sau situație socială de grup, prin distribuirea la elevi a unui set de statusuri precizate și relaționate între ele. Succesul „jucării rolurilor” depinde de pregătirea atentă, de dirijarea, de rularea și evaluarea jocului.

Avantajele „jocului de rol” sunt:

- Permite manifestarea deprinderilor practice, exprimarea ideilor și sentimentelor prin stimularea unei experiențe reale de viață;
- Stimulează dialogul, acțiunea și interacțiunea elevilor;
- Facilitează formarea spiritului de echipă;
- Formează atitudini pozitive față de oameni și problemele reale cu care se confruntă;
- Permite observarea modului corect sau incorect de comportare a indivizilor în anumite situații;
- Determină modificarea conduitei și asumarea responsabilității;
- Facilitează răspunsul spontan și reacția adecvată într-o situație; primirea unui feed-back despre comportamentul și competența personală.

La ora de instruire practică, clasa va fi împărțită în echipe de câte 7 elevi. Fiecare echipă va avea ca sarcină de lucru *Armonizare formă- volum-culoare în cadrul a două coafuri*.

În fiecare grup de lucru, rolurile vor fi:

- coaforul stilist care va coordona echipa pentru examinarea și consilierea clientului, pentru realizarea lucrării, va monitoriza operațiile realizate de membrii echipei și va intervi prompt pentru reușita lucrării realizate;
- manechine și observatori- doi dintre membrii echipei vor fi manechinele pentru care se vor realiza coafurile; pe parcursul lucrării, manechinele vor observa comportamentul coaforului stilist și vor aprecia comportamentul acestuia completând lista de verificare;
- lucrători și observatori- în cadrul fiecărei echipe de lucru, se vor forma 2 perechi de lucrători care vor realiza cele două coafuri. La finalul activității, vor aprecia comportamentul coaforului stilist completând lista de verificare.

La începutul activității, profesorul va distribui elevilor fișele de rol, care descriu rolurile pe care le vor juca, și lista de verificare. Elevii vor avea un timp de studiu a fișelor primite, după care vor începe activitatea.

La final, elevii care au jucat rolul coaforului stilist vor primi feed-back atât de la colegi, cât și de la profesor.

Profesorul va acorda feed-back și elevilor care au jucat celelalte roluri.

Se vor sintetiza concluziile referitor la comportamentul și rolul coaforului stilist în conducerea echipei de lucru.

• Sugestii privind evaluarea

Evaluarea reprezintă partea finală a demersului de proiectare didactică prin care profesorul va măsura eficiența întregului proces instructiv-educativ. Evaluarea determină măsura în care elevii au atins rezultatele învățării stabilite în standardele de pregătire profesională.

Evaluarea poate fi:

a. Inițială:

- Se aplică la începutul modulului.
- Instrumentele de evaluare pot fi orale și scrise.
- Reflectă nivelul de pregătire al elevului.

b. Continuă a rezultatelor învățării:

- Instrumentele de evaluare pot fi diverse, în funcție de specificul temei, de modalitatea de evaluare – probe orale, scrise, practice – de stilurile de învățare ale elevilor.
- Planificarea evaluării trebuie să se deruleze după un program stabilit, evitându-se aglomerarea mai multor evaluări în aceeași perioadă de timp.
- Va fi realizată de către profesor pe baza unor probe care se referă explicit la cunoștințele, abilitățile și atitudinile specificate în standardul de pregătire profesională.

c. Finală a rezultatelor învățării:

- Realizată printr-o probă cu caracter integrator la sfârșitul procesului de predare/ învățare și care informează asupra îndeplinirii criteriilor de realizare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare inițială:**

- Întrebări,
- Chestionare,
- Exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat,
- Brainstorming.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare continuă**:

- Fișe de observație,
- Fișe test,
- Fișe de lucru,
- Fișe de autoevaluare,
- Fișe de monitorizare a progresului,
- Fișe pentru evaluarea/ autoevaluarea abilităților cheie,
- Teste de verificare a cunoștințelor cu: itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme;
- Fișa de autoevaluare a capacității colaborative,
- Lista de verificare a proiectului,
- Brainstorming,
- Planificarea proiectului,
- Fișă de observație,
- Jurnalul elevului,
- Teme de lucru,
- Presentare.

Propunem următoarele **instrumente de evaluare finală**:

- Proiectul,
- Studiul de caz,
- Portofoliul,
- Testele sumative.

Se recomandă ca în parcurgerea modului să se utilizeze atât evaluarea de tip formativ, cât și de tip sumativ pentru verificarea atingerii rezultatelor învățării. Elevii vor fi evaluați în ceea ce privește atingerea rezultatelor învățării specificate în cadrul modului.

Rezultatele învățării/competențele cheie dobândite (corespunzătoare competențelor cheie din Cadrul european) se evaluează în mod agregat, în situațiile în care s-a realizat agregarea acestora în unitățile respective și în mod separat, în situațiile în care competențele cheie sunt posibil de asociat cu alte discipline proiectate în curriculum decât cele din cultura de specialitate (comunicare în limba străină, informatică etc.).

Avantajele acestei abordări sunt: introducerea flexibilității la nivelul ofertei curriculare din î.p.t. (care se va putea exploata pe deplin în viitor, o dată cu introducerea posibilității de certificare separată a unităților de rezultate ale învățării/ competențe, nu numai prin certificarea întregii calificări); adaptarea ofertei de formare la realitățile de astăzi privind resursele umane și materiale reale ale școlilor î.p.t. din România.

O astfel de abordare dorește să reducă, din perspectiva competențelor cheie, punctele vulnerabile ale relației curriculum - evaluare - certificare, și anume: lipsa documentării modului în care competențele cheie se reflectă cu adevărat în rezultatele așteptate din partea celui care învață; dificultatea de a estima gradul de complexitate, nivelul de performanță la care se manifestă competențele cheie.

Eliminarea acestor puncte vulnerabile va fi posibilă în viitor, prin punerea mai clară în evidență a rezultatelor învățării care vizează competențele cheie și implementarea standardelor de evaluare pentru fiecare calificare, însoțită de formarea și monitorizarea cadrelor didactice pentru utilizarea acestora sistematic și eficient în procesul de proiectare didactică, furnizare a formării și evaluare; profesionalizarea cadrelor didactice ca evaluatori de competențe profesionale este de natură să

asigure flexibilizarea ofertei curriculare prin asigurarea posibilității de ofertare, de către fiecare furnizor de formare profesională acreditat, a tuturor competențelor cheie în ambele modalități – agregat și separat – în funcție de oferta curriculară (capacitatea de a face față rigorilor implementării unui sistem de calitate).

Exemplificarea evaluării rezultatelor învățării:

Pentru evaluarea formativă, pe parcursul activității Joc de rol, prezentată în secțiunea Sugestii metodologice, profesorul poate folosi **lista de control/ verificare** pentru aprecierea prestației elevilor care au jucat rolul coaforului stilist. Aceasta va fi folosită și de către elevii care au jucat rolurile de lucrători și de manechine.

Lista de control/ verificare reprezintă o metodă de evaluare prin care profesorul înregistrează doar prezența sau absența unei caracteristici sau acțiuni.

Exemplul 1

Atitudinea față de sarcina de lucru a elevului	DA	NU
A analizat fișa rolului		
A cerut lămuriri		
A cooperat cu colegii		
A respectat instrucțiunile din fișa rolului		
A fost implicat în activitatea solicitată de fișa rolului		
A dus activitatea până la capăt		

Exemplul 2:

Nr. crt.	Situația	DA	NU
1	Știe să organizeze activitatea echipei de lucru		
2	Știe să examineze clientul		
3	Știe să stabilească caracteristicile clientului		
4	Cunoaște regulile de adaptare a coafurilor la caracteristicile clienței		
5	Știe să selecteze coafuri potrivite caracteristicilor clienței		
6	Știe să realizeze o bună consiliere a clienței		
7	Știe să folosească materiale auxiliare în consiliere		
8	Știe să intervină cu tact în discuția pentru consiliere dintre lucrători și clienți		
9	Știe să monitorizeze activitatea lucrătorilor		
10	Știe să intervină pe parcursul realizării lucrării pentru corectarea acesteia		
11	Are deprinderile necesare pentru realizarea coafurilor		
12	Știe să comunice cu membrii echipei		
13	Ii place ordinea, știe să o instaureze și să o păstreze		
14	Știe să asigure condiții de securitate a muncii și PSI		
15	Știe să asigure condiții de igienă specifice la locul de muncă		
16	Pentru rezolvarea promptă a problemelor, știe să aplice metode de lucru		
17	Știe să mențină o atmosferă de colaborare în cadrul echipei		

• Bibliografie

1. A ști cum! – Wella
2. Coafura de la A la Z, Nineta Dumbravă, Editura Scrisul Românesc
3. Manualul Frizerului și Coaforului-E.D.P., București, 1971
4. Lupu, Costică (2009) – *Strategii didactice interactive*, București: Ed. Didactică și Pedagogică R.A;
5. Oprea, Crenguța Lăcrimioara (2009) – *Strategii didactice interactive*, București: Ed. Didactică și Pedagogică R.A;